

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 017 (5489) 27 yanvar 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan ilə Ekvador arasında siyasi əlaqələr yaxşı səviyyədədir"

Prezident İlham Əliyev Ekvadorun Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Səh → 2

"Azərbaycan ilə Çili arasında ikitərəflı münasibətlərin inkişaf etdirilməsi önemlidir"

2

Əli Həsənov: "Mehman Əliyevin iddiaları kökündən yanlış mühahizələrdir"

3

Siyavuş Novruzov: "Bu il seçki ilidir, belə təxribatlar çox olacaq"

4

QHT Şurasının 2017-ci ildəki fəaliyyəti müzakirə olunub

6

Sarkisyan AŞPA-da özünü ifşa etdi

7

Vüqar Səfərli: "Gələn həftə yeni mənzillərin açıları jurnalistlərə təqdim olunacaq"

4

6

"Mənəvi dəyərlərin qorunması xalqımızın gələcəyi üçün vacibdir"

12

"Faciə günü də Əli Karimlinin səu yaratmağa çalışması onun bütün kriteriyaları aşdığını göstərir"

16

Mourinho "Manchester Yunayted"la yeni müqavilə imzalayıb!

27 yanvar 2018-ci il

“Azərbaycan ilə Çili arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsi önemlidir”

Prezident İlham Əliyev Çilinin Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 26-da Çili Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Xose Manuel Silvanın etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Xose Manuel Silva etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə səhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı ikitərəfli münasibətlərin inkişaf etdirilməsinin önemini vurğulayaraq bununla bağlı Azərbaycan ilə Çilinin bir-biri haqqında daha çox məlumatə malik olmasının zəruriliyini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkələrimizin biznes icmaları arasında əməkdaşlıq, rəsmi səviyyədə

qarşılıqlı səfərlər, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində feal əməkdaşlığın həyata keçirilməsi, eyni zamanda, mədəni tədbirlər, müxtəlif təqdimatlar və sərgilərin təşkil olunması, xalqlar arasında münasibətlər yaxın tərəfdəşliq əlaqələrinin qurulmasına kömək edə bilər. Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, bütün bun-

“Azərbaycan ilə Ekvador arasında siyasi əlaqələr yaxşı səviyyədədir”

Prezident İlham Əliyev Ekvadorun Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 26-da Ekvador Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri German Alejandro Ortega Almeydanın etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, German Alejandro Ortega Almeyda etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə səhbət etdi.

Səhbət zamanı Azərbaycan ilə Ekvador arasında siyasi əlaqələrin yaxşı səviyyədə olduğu bildirildi, ikitərəfli və coxtərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin vacibliyi vurğulandı. Qeyd edildi ki, iqtisadi əlaqələrin müxtəlif sahələrdə, xüsusən idxlə-ixrac sahəsində inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı imkanlar var.

lar, öz növbəsində, iqtisadi əlaqələrin qurulması işinə təkan verər. Bu işdə ticarət və investisiya imkanlarının müəyyənləndirilməsi də mühüm rol oynaya bilər.

Səfir Xose Manuel Silva ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyəti dövründə Çili Respublikasının Prezidenti Sebastian Pinyeranın tapşırığı əsasında iki ölkə arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi üçün səylərini esirgəməyəcəyini qeyd etdi.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətalar haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 4 aprel tarixli 604 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilmesi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Honduras Prezidenti Xuan Orlando Hernández Alvaradoya təbrik məktubu göndərib. Təbrikdə deyilir: “Hörmətli cənab Prezident, Honduras Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməyiniz münasibətə Sizi səmimi qəlbən təbrik edirəm. Ümidvaram ki, Azərbaycan ilə Honduras arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı yolunda birgə səylərimizi davam etdirəcəyik. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, dost Honduras xalqının rifahı namine fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm”.

Əli Həsənov: "Mehman Əliyevin iddiaları kökündən yanlış mülahizələrdir"

Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun musavat.com-a müsahibəsini təqdim edirik:

- Əli müəllim, Azərbaycan Prezidentinin media siyasetinin həyata keçirilməsinə məsul olan köməkçisi kimi Mehman Əliyevin həbs olunması və sonradan da azadlığa buraxılmasında sizin hansıa iştirakınız olubmu?

- Təəssüf edirəm ki, Mehman Əliyev heç bir fakta söykənmədən bir neçə müsahibə və açıqlamasında bu tipli əsəssiz iddialar irəli sürüb və sizin də qeyd etdiyiniz kimi, Azərbaycan dövlətinin informasiya siyasetinin həyata keçirilməsinə, həmcinin ölkədə qanunçuluğun qorunmasına məsul olan yüksək rəngli dövlət məmurları haqqında mənfi rəy formalasdırmaq istəyib. Mehman Əliyev iddia edib ki, onun həbsi Cənab Prezidentin köməkçisi kimi mənim və Baş prokuror Zakir Qaralovun təşəbbüsü ilə ali rehbərlik səviyyəsində müzakire olunaraq həyata keçirilib. O, hətta daha da irəli gedərək, həbs qərarının guya 2018-ci il prezident seçkiləri ilə bağlı olduğunu, Mehmanın hansıa ciddi isləhat konsepsiyasının mövcudluğunu və Administrasiyaya təqdim edildiyini, həmin sənədin sonradan mənim əlimə keçdiyini və daha sonra bu həbsə qərar verildiyini iddia edib. Tam qətiyyətlə bildirirəm ki, bu iddia absurdur və qətiyyən həqiqətə uyğun deyil. Kökündən yanlış fikir və mülahizələrdir, dövlətin informasiya siyasetini və bu işə birbaşa məsul şəxs kimi mənin reputasiyamı qaralamaq məqsədi daşıyır.

- Sizcə, bu iddiaların ortaya atılması məqsəd nədir?

- Mehman Əliyev məqsədönlü şəkildə səsləndirdiyi bu tipli açıqlamalara heç özünü də inanacağı qədər sadələvh insan deyil. O, Azərbaycan dövlətinin media siyasetinin 90-ci illərdən başlayaraq neçə formalasdığını və həyata keçirildiyini, bu siyasetin keçən dövrəki effektli nəticələrini, xarici dairələrin onun rehbərlik etdiyi agentlik və diger qurumlar vasitəsilə ölkədaxili proseslərə müdaxile cəhdələrini və buna nail ola bilmediklərini çox yaxşı bilir. Qoy mənə dünyada ölkə göstərsin ki, orada dövlət öz mediasını idarə etməyə çalışır və başlı-başına buraxır. Odur ki, Mehman Əliyev də ne dediyinə fərqindər və bu fikirlərin səsləndirilməsi sadəcə olaraq onun aldığı növbəti tapşırıqdır...

"Hər ikimiz də siyasetə elə həmin dövrdə qoşulmuşuq və ikimiz də əliyevçi olmuşuq. Sadəcə o, Əbülfəz Əliyevi, mənse Heydər Əliyevi təbliğ etmişəm" Mən Mehmani gəncliyində tanıyorum. 1980-ci illərin sonu 90-ci illərin evvəlində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetində onunla paralel təhsil almışq. O, jurnalistika, mənse tarix fakültəsində oxuyurduq. Hər ikimiz də siyasetə elə həmin dövrdən qoşulmuşuq və ikimiz də əliyevçi olmuşuq. Sadəcə o, Əbülfəz Əliyevi, mənse Heydər Əliyevi təbliğ etmişəm. Mehman da, mən də öz mövqeyimizdə, dünyagörüşümüzdə həmişə

sabit, principial və sadiq olmuşuq. Biz mövqə fərqiımızı qoruyub saxlamışq və bu amil ümumi münasibətmizə heç zaman mənfi təsir göstərməyib. Düşünürəm ki, heç indi də göstərməməlidir. Mehman Azərbaycanın inkişafını və xalqımızın firavan gələcəyini öz mövqeyine uyğun təsəvvür edir, mənse başqa cür - bu firavanlığın və inkişafının məhz indiki iqtidaların təmin etdiyini və gələcəkdə də edəcəyinə eminəm. O ki, qaldı Mehmanın ciddi-cəhdle keçmiş həbsini konkret vəzifəli şəxslərin, o cümlədən də mənim adımla bağlamağına və bu məsələni siyasişdirmək cəhdinə, bunu da yaxşı anlayıram. O, özünü və etrafındakları adı jurnalist deyil, daha yüksək statuslu bir şəxs olduğuna inandırmak isteyir. Olsun, buna bizim etirazımız yoxdur. Amma bizim üçün, hökumətimiz üçün Mehman Əliyev də digər KİV təsisçilərindən və rehbərlerindən fərqlənmir. O həm jurnalistdir, həm sahibkardır, həm də xarici fond və qurumlarla işləyir. Deməli, belli öhdəliyi olan məsul şəxsdir. Amma kim olursa-olsun, ölkənin qanunları qarşısında, o cümlədən vergi öhdəlikləri qarşısında heç bir əlavə üstünlüyü, immunitet malik deyil.

- Ümumiyətlə, Mehman Əliyevin həbsi ilə bağlı siyasi dairələrdə hansıa müzakirə aparılması faktı olubmu?

- Sizə artıq məlumdur ki, 2017-ci ilin avqustunda "Turan" İA-nın direktoru kimi onunla bağlı vezife səlahiyyətlərindən sui-istifadə, vergi öhdəliklərindən yayınma və qanunsuz sahibkarlıq maddələri ilə ittihad irəli sürülmüş və Yasamal Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində 3 ay müddətində həbs qətimkan tədbiri seçilmişdi. Bununla bağlı birmənalı bəyan edirəm ki, onun həbsi məsəlesi Cənab prezidentin yanında xüsusi müzakire olunmayıb ki, həmin müzakirələrde də hansıa məmurlar iştirak etsin. Mehman Əliyev müvafiq orqan tərəfindən konkret madde ilə günahlandırılaraq məhkəmənin qərarı ilə saxlanılıb. Bundan sonra, o, özü barəsində seçilmiş məhkəmə qərarının dəyişdirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidentinə müraciət ünvanlaşmışdı, dövlət başçısı da həmin müraciətə dərhal münasibət bildirərək aidiyəti orqanlara həbs qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi imkanına baxılmasını tövsiyə etmişdi. Təbii ki, cənab Prezidentin tövsiyəsi humanizm prinsiplərinə əsaslanıb və dövlət başçısının 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamında əks olunmuş ideya və prinsiplərə tam uyğun olub. Buna görə de bu gün aidiyəti dövlət strukturlarının qanuni fealiyyəti, məhkəmə organının obyektiv qərarı ilə dövlət başçısının müvafiq tövsiyəsi arasında ziddiyət axtarmaq, həm də bundan çıxış edərək yüksək rəngli məmurlar haqqında əsəssiz iddialar irəli sürmək və məlum hadisəni siyasişdirmək cəhdini yolverilməzdir. "Mehman Əliyevin hazırkı xüsusi feallığı və həbsi ilə bağlı ictimai rəyde yanlış fikir formalasdırmaq cəhdinin özü də bize məqsədönlü fealiyyət təessüratı yaradır".

M.Əliyevin hazırkı xüsusi feallığı və həbsi ilə bağlı ictimai rəyde yanlış fikir formalasdırmaq cəhdinin özü də bize məqsədönlü fealiyyət təessüratı yaradır. Əvvəla, o, Azərbaycanda siyasi motivlərlə həbslerin həyata keçirildiyini nümayiş etdirmək, bununla da həm yerli, həm də beynəlxalq ictimaiyyətin gözündə hakimiyyətin mövcud siyasetini ləkələmek isteyir. Digər tərəfdən isə, bu tipli müsahibələrin, açıqlamaların məqsədli şəkildə fealiyyət göstərən reket saytlarda tirajlanması məsələnin kökündə bəlli dairələrin maraqlarının dayandığı barədə düşünməyə əsas yaradır. Görünür, bu qüvvələr öz cılız ambisiyalarını reallaşdırmağa çalışarkən onun yekun nəticəsi baredə düşünmürələr. Təbii ki, bu da yalnız təəssüf doğura bilər.

Hesab edirəm ki, hər bir şəxs, o cümlədən də Mehman Əliyev məsuliyyətli davranışını bacarmalı, reallıq hissini itirək yanlış məlumatlarla və istiqamətləndirmələrin təsiri altına düşməməlidir.

America Needs Strategic Partners like Azerbaijan

"The National Interest": "Amerikaya Azərbaycan kimi strateji tərəfdaşlar lazımdır"

Amerikada çıxan "The National Interest" nəşrində "İrs" fondu yanında Duglas və Sara Ellisonlar adına Xarici Siyaset Araşdırmaçıları Mərkəzinin direktoru Lyuk Koffinin "Amerikaya Azərbaycan kimi strateji tərəfdaşlar lazımdır" sərlövhəli məqaləsi dərc edilib. Müəllif yazır ki, Cənubi Qafqazda yerləşən kiçik, lakin mühüm bir ölkə olan Azərbaycan ABŞ siyasetçilərinin daha artıq diqqətinə layiqdir və Washington bu ölkəyə diqqəti artırmalıdır.

de pozitiv töhfə verib. Yaxın gələcəkdə Azərbaycanda amerikalı və rusiyalı hərbi sərkərdələr arasında yüksək seviyyeli üçüncü görüş keçiriləcək. NATO Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı və eyni zamanda, ABŞ-in Avropadakı Ali Hərbi Komandanı olan general Kermit Skaparrotti Bakıda Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Qərargah rəisi Valeri Gerashimov görüşəcək. Koffi vurğulayıb ki, ABŞ-Rusiya münasibətlərində yaranmış soyuqluğuna nəzəre alsaq, bu cür görüşlər çox faydalı və əhəmiyyətlidir.

Ekspert daha sonra Azərbaycanda mövcud tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrindən səhəbət açır. O qeyd edir ki, bu ölkənin əhalisinin əksəriyyəti məsələn olsa da, Azərbaycan dünyəvi dövlətdir. Azərbaycanın İsrail ilə çox sıx münasibətləri var. Azərbaycanda yerləşən Qırmızı Qəsəbə dünyada İsrailin hüdudlarından kəndə yerləşən yegane yaşayış məntəqəsidir ki, onun əhalisinin əksəriyyəti yəhudilərdir. Qeyd etmək lazımdır ki, İsrailin idxlə etdiyi neftin 40 faizi Azərbaycandan alınır. Bundan əlavə, ekspert yazır ki, Xəzərdə ən böyük liman olan Bakı Avropa ilə Mərkəzi Asiya arasında daşınan yükler üçün nəqliyyat qovşağıdır.

İlk neft quyuşu 1846-ci ildə Bakının yaxınlığında qazılıb. Bu səbəbdən Bakı şəhəri regionun neft-qaz sahəsi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edirdi. Amerikanın energetika şirkətləri 1990-ci illərdən başlayaraq Azərbaycanda neft və qazın kəşfiyyatı və hasilatı ilə məşğul olur. İqtisadi baxımdan, xüsusən enerji sektorunda Azərbaycan regionda mühüm aktor kimi qalacaq. ABŞ və Rusiya hərbi komandanlarının yaxın vaxtlarda keçirilmiş görüşləri göstərdi ki, Azərbaycan həm də Qərb ilə Şərqi arasında qərəzsiz vəsiti kimi mühüm rol oynayır. Amerikaya Azərbaycan kimi tərəfdaşlar lazımdır.

Koffi "The National Interest" nəşrində dərc edilmiş məqaləsinin sonunda yazır ki, eger Amerikanın siyasi kursunda düzgün tədbirlər görülsə, onda ABŞ ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin bundan sonrakı inkişafı hər iki ölkə üçün qarşılıqlı sərfəli olacaq.

27 yanvar 2018-ci il

Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü səfirlə görüşüb

Yanvarın 26-da Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərəsi münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdürü, professor Etibar Nəcəfov Türkiye Respublikasının ölkəmizdəki fəvqələdə və səlahiyyətli səfiri Erkan Özoral ilə görüşüb. SİA-nın verdiyi məlumatə görə, görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aparılan multikulturalizm siyasetinin əsas istiqamətləri haqqında etrafı məlumat verilib, ölkəmizdə bu sahədə əldə etdiyi böyük nailiyyətlər qeyd olunub. Etibar Nəcəfov Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin iki ölkə arasında həyata keçirilən layihələr barədə etrafı mövqeləti bildirib ki, 2015-ci ilin yaz semestrində başlayaraq bu günədək Türkiyənin Kayseri şəhərində yerləşən Erciyes Universitetində "Azərbaycan multi-

kulturalizmi" fənni uğurla tədris olunur. Ötən illər ərzində xarici ölkə universitetlərində və eyni zamanda Azərbaycanın təhsil ocaqlarında "Azərbaycan multikulturalizmi" fənnini öyrənən tələbələr üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ideya və təşbüsü ilə təşkil olunan beynəlxalq multikulturalizm yay və qış məktəblərində Türkiyənin bir sıra universitetlərindən də tələbələrin iştirak etdiyi, qardaş ölkənin Türk Dil Kurumu, Yunus

Emre İstitutu, Egey Üniversitesi Türk Dünyası Araşdırmları İstitutu ilə əməkdaşlığı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər və digər layihələr barədə de genis sehbət aparılıb. Görüşdə Türkiye Respublikası səfirliliyinin əməkdaşı Merve Rüya Avcı və Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərəsi münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin böyük məsləhətçisi Ceyhun Məmmədov iştirak edib.

"Azərbaycanın reytingdə irəliləməsi inkişafımızın göstəricisidir"

Davos İqtisadi Forumda müzakirə olunan məsələlər hər zaman dönyanın diqqət mərkəzində olub. Artıq Forumda təkcə iqtisadi məsələlərin deyil, həm də siyasi məsələlərin müzakiresine, dünyani narahat edən bir çox məsələlər barədə fikir mübadiləsi etməyə imkan yaranıb". Bunu SİA-ya açıqlama-sında Milli Məclisin deputati Rauf Əliyev deyib. Deputat bildirib ki, 1970-ci illərdə yaranan Davos İqtisadi Forumu hazırla 2000-dən çox iştirakçının təmsil olunduğu nəhəng təşkilata çevrilib. Azərbaycan 1995-ci ildən müntəzəm olaraq Forumda iştirak etdiyini deyən R. Əliyev söyləyib ki, artıq illərdir ki, forumun içinde dönyanın aparıcı ölkələrinin dövlət və hökümət rəhbərləri aparıcı şirkətlərin və beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri iştirak edir. Azərbaycan Prezidentinin forumda çıxışının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini dile getirən deputat qeyd edib ki, ölkə başçısının Forumun programına əsasən "Strateji baxış-Avrasiya" paneli çərçivəsində çıxışı ölkə həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində növbə mühüm addım idi: "Prezident İlham Əliyev qonşu ölkələrə münas-

betlər barədə danışarak qeyd etdi ki, ərazilərimizin 20% -ni işğal etmiş Ermənistan istisna olmaqla Azərbaycan bütün qonşuları ilə çox yüksək münasibətlərə malikdir. Azərbaycan gənc müstəqil ölkədir. Ancaq Azərbaycan sözün əsil mənasında, müstəqil ölkə olmağa müvəffəq olub və bu ona həqiqi müstəqil siyaset aparmağa imkan verib. Bu siyaset nəticəsində Azərbaycan müstəqillik illərində bütün sahələrdə süretli inkişafa nail olub və böyük uğurlar qazanıb".

Deputat qeyd edib ki, dünya İqtisadi Forumunun reyting cədvəlinde Azərbaycan öz yerini möhkəmləndirir və ildən-ile irəliləyir: "Bildiyiniz kimi Artıq ötən ilə nisbətən Azərbaycan rəqabətlilik indeksine görə dünyada 35 yerdədir. İqtisadiyatın inklüzivliyinə görə Azərbaycan 3-cü pillədə qərarlaşır və buda ölkəmizin qısa zaman ərzində inkişaf edən dövlətlər sırasına keçməsinə sübutdur. Qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan ölkə başçısının rəhbərliyi ilə qarşındaki illərdə dəha da sürətli inkişaf edəcək və beynəlxalq aləmdə tutduğu mövqeyini daha da möhkəmləndirəcək".

AŞPA-da azərbaycanlı deputatin məruzəsi qəbul edilib

AŞPA-nın qış sessiyası çərçivəsində Azərbaycan nümayənde heyətinin üzvü, Assembleyanın hüquq məsələləri və insan hüquqları komitəsinin sədr müavini Vüsal Hüseynovun "İşgəncə və ölüm cəzası üçün istifadə olunan malların ticarətinə qarşı beynəlxalq qaydaların gücləndirilməsi" adlı məruzəsi yekdilliklə qəbul edilib. AZƏRTAC xəber verir ki, məruzədə Avropa Şurasının üzv ölkələrinə, Nazirlər Komitəsinə və Avropa İttifaqına müvafiq tövsiyələr yer alıb. İşgəncə və ölüm cəzası üçün istifadə olunan malların ticarətinə nəzarəti gücləndirməyin tənzimlənməsinin zəruriliyi və qarşılıqlı əməkdaşlığın əhəmiyyəti vurgulanıb.

Siyavuş Novruzov: "Bu il seçki ilidir, belə təxribatlar çox olacaq"

Bəzi beynəlxalq təşkilatlar mətbuat azadlığına görə Əfqanistani belə Azərbaycandan qabaqda göstərir. Bu, çox primitiv bir yanaşmadır. APA-nın məlumatına görə, bunu Milli Məclisin içtimai birləşmələr və dini qurumlar komitəsinin sədr, Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov deyib. S. Novruzov bildirib ki, bəzi dövlətlərin təbii sərvətlərini talamaq üçün hansısa müxalif qüvvələr formalaşdırılır, ölkələri fəlakətə üz-üzə qoyulur: "Bu gün Yaxın Şərqi ölkələrində baş verənlər bunun nəticəsidir. Yaxud ABŞ Dövlət Departamenti Azərbaycanı qeyri-stabil ölkələr sırasında göstərir.

Azərbaycana turistlərin gəlməsinə mane olmaq isteyirlər. Azərbaycan necə qeyri-stabil ölkədir ki, ABŞ və Rusiya Baş qərargahlarının rəisləri məhz Bakıda görüşür?

Vüqar Səfərli: "Gələn həftə yeni mənzillərin açarları jurnalistlərə təqdim olunacaq"

Ötən il iyulun 20-də jurnalistlər üçün tikilən növbəti binanın açılışını etdik. Lakin bu günde bina istismara verilmədiyinə görə jurnalistlər ora köçə bilmeyiblər. Artıq bütün sənədlər yenənəşib və bina istismara hazırlanır. Bunu jurnalistlərə müsahibəsin-

de Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduun icraçı direktoru Vüqar Səfərli deyib.

V. Səfərli bildirib ki, növbəti həftə mənzillərin açarları sahiblərinə təqdim ediləcək.

Zakir Qaralov jurnalistenin ölümü ilə bağlı Rusyanın baş prokuroruna müraciət edib

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Zakir Qaralov Azərbaycan vətəndaşı, jurnalist Ülviyə Şamilqızının Həşterxan şəhərində yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində vəfat etməsi ilə bağlı Rusiya Federasiyasının baş prokuroru Yuriy Çaykaya müraciət edib. Baş Prokurorluqdan SİA-ya verilən məlumatə görə, müraciətdə Ü.Şamilqızının 23 yanvar 2018-ci il tarixdə Rusiya Federasiyasının Həşterxan şəhərində yolu keçərkən avtomobil tərəfindən vurulması nəticəsində vəfat etməsinin ictmayıyyət arasında geniş rezonans doğurması bildirilib.

Eyni zamanda həmin faktla bağlı Rusiya Federasiyasının Daxili İşlər Nazirliyinin Həşterxan vilayəti üzrə İstintaq idarəsi tərəfindən cinayət-prosessual qanunvericiliyin və beynəlxalq hüquq normallarının tələblərinə uyğun olaraq tam, hərtərəfi və obyektiv araşdırma aparılmasına və təqsirkar şəxsin hərəkətlərinə hüquqi qiymət veriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

Fövqəladə hallar naziri Bayıl yamacındakı sürüşmə ərazisinə baxış keçirib

Yanvarın 26-da fövqəladə hallar naziri, general-polkovnik Kəmaləddin Heydərov Bayıl yamacında, Bakı Televiziya Qülləsinin yaxınlığında sürüşmə ilə bağlı əraziyə baxış keçirib. Fövqəladə Hallar Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir sürüşmə ərazisindəki vəziyyətlə tanış olub, operativ şəkildə lazımlı işlərin görülməsi ilə əlaqədar nazirliyin müvafiq qurumlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verib.

KİVDF-nin MHA ilə birgə keçirdiyi müsabiqənin qalibləri mükafatlandırılıb

Dünən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu və Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyinin birgə keçirdikləri "İformasiya cəmiyyətində müəlliflik və digər əqli mülkiyyət hüquqlarının mədəni, iqtisadi və hüquqi əhəmiyyəti" mövzusunda fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri açıqlanıb, qaliblər mükafatlandırılıblar.

Tədbirdə Müəllif Hüquqları

Kişafını təmin edən, bu sahəde vahid tənzimlənməni və nəzarəti həyata keçirən və fəaliyyəti əlaqələndirən publik hüquqi şəxsdir".

K.İmanov son illər ölkə rəhbərliyinin yüksək diqqət və qayğısı ilə Agentliyin maddi-texniki və qanunverici-institusional bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində əldə olunmuş uğurlardan, eləcə də qarşıda duran vəzifələrdən söz açaraq bu nailiyyətlərin ölkə ictimaiyyətinə çatdırılmasında kütłəvi informasiya vasitələrinin mühüm rolunu diqqətə çəkib. Fondla birgə keçirilmiş fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin bu baxımdan xüsusi əhəmiyyətə malik olduğunu deyən K.İmanov müsabiqənin yekun nəticələri barədə danışmaq üçün sözü Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərləyə verib.

Tədbir iştirakçılarını salamlayan icraçı direktor Vüqar Səfərli Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu 2009-cu ildə ölkə rəhbərliyinin xüsusi diqqət və qayğısı ilə yaradıldılığını xatırladı. İcraçı direktor Fondu ötən 9 ildə ölkədə fikir, söz və məlumat azadlıqlarının inkişaf etdirilməsinə, çap mediasının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə, jurnalistlərin peşəkarlığının və məsuliyyətinin artırılmasına, eləcə də sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edən çoxsaylı layihələrin həyata keçirdiyini bildirib.

Azərbaycanda fikir, söz və mətbuat azadlıqlarının tam bərqərar olduğunu deyən Vüqar Səfərli Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunda bəzi qərəzlərə tətarlı cavab verdiyini bildirib: "Möhtərəm Prezidentimiz Davos İqtisadi Forumundakı dərin məzmunlu çıxışında haqlı olaraq bildirdi ki, Azərbaycanda fikir, söz və məlumat azadlıqları yüksək səviyyədə qorunur, əhalinin 80 faizi internetdən istifadə edir. Internet azadlığının tam

həmcinin Agentliyin rehbərliyi ilə əldə olunmuş razılığa əsasən müsabiqədə iştirak edən, lakin yətut bilməyən media nümayəndələri üçün 100 manat məbləğində pul mükafatının nəzərdə tutulduğunu bildirib.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Komite sədri Siyavuş Novruzov müasir dövrde əqli mülkiyyət və müəllif hüquqlarının qorunmasının Azərbaycanın milli təhlükəsizlik maraqlarının qorunması, eləcə də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımdan əhəmiyyətini vurğulayıb. O, Agentliyin son illər bu sahədə intensiv fəaliyyət göstərək ermənilərin xalqımızın maddi və mənəvi mədəniyyət nümunələrini, müsabiqəsini özünükkülsədirmək cəhdlərini dünya miqyasında ifşa

Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Kamran İmanov, Fondu icraçı direktoru Vüqar Səfərli, Milli Məclisin deputatları, müxtəlif nazirlik və komitələrin məsul vəzifəli əməkdaşları, habelə ölkənin 20-dək aparıcı kütłəvi informasiya vasitələrinin rəhbərləri və mükafatlandırılan jurnalistlər iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Müəllif Hüquqları Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Kamran İmanov qonaqları salamlayaraq informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı dövründə müəlliflik və digər əqli mülkiyyət hüquqlarının qorunmasının xüsusi aktualıq kəsb etdiyi və vurğulayıb. Agentliyin idarə Heyətinin sədri bildirib ki, "biliklər cəmiyyəti" mərhəlesi texnologiyaların sıçrayışı və əhəmiyyətli texnoloji dəyişikliklərə müşayiət olunur. K.İmanov qeyd edib ki, rəqəmli eranın nəticələri bütün sahələrdə yeni reallıq formalasdıraraq yeni davranış qaydası və tələbələr irəli sürüb: "Üstəlik, rəqəmli məkanda informasiya axını həndəsi proqressiya süreti ilə artır, belə ki, hər gün 2,5 kvintilyon həcmində verilənlər artmaqdadır. Bu isə o deməkdir ki, dünya miqyasında verilənlərin 90 faizi yalnız son 2 ildə yaradılmışdır. Bütün bunlar istər jurnalistikaya, is-

mövcud olduğu bir dövlətdə metbuat azadlığının məhdudlaşdırıldığını iddia etmək tamamilə qərəzlə və əsassızdır".

Çıxışını davam etdirən Vüqar Səfərli mərkəzi və yerli icra həkimiyyəti organları ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədine xidmət edən tədbirlərin, eləcə də birgə fərdi yazı müsabiqələrinin təşkilinin Fondu fəaliyyətində prioritet istiqamətlərdən biri olduğunu qeyd edib. İcraçı direktor həmcinin bildirib ki, Müəllif Hüquqları Agentliyi ilə birgə keçirilmiş müsabiqə əqli mülkiyyət sahəsinin səmərəli fəaliyyətinin, dayanıqlı inkişafının və şəffaflığının təmin edilməsi, xalqımıza məxsus mədəni irlərin qorunması, erməni plaqiatçılığına qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, o cümlədən ictimaiyyətin bu sahədə maarifləndirilməsi və jurnalistlərin yaradıcılığının stimullaşdırılması baxımdan əhəmiyyətdir. Vüqar Səfərli müsabiqəyə 22 kütłəvi informasiya vasitəsindən 35 yəzindən təqdim edildiyini, yazıların Fondu 3, Müəllif Hüquqları Agentliyinin 1 nəfər eksperti tərəfindən qiymətləndirildiyini bildirib. İcraçı direktor ekspertlərin yekun qərarına əsasən, 6 nəfər jurnalistin əsas, 10 nəfər jurnalistin həvəsləndirici mükafata layiq görüldüyü bildirib. İcraçı direktor

etdiyini bildirib. S.Novruzov Azərbaycanda söz və metbuat azadlıqlarının yüksək səviyyədə təmin olundığını bildirərək jurnalistləri dövlətçilik maraqlarını əsas tutaraq ölkəməzə qarşı qərəzlə mövqə tutan yerli və xarici qüvvələrə mübarizədə fəal olmağa çağırıb.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov keçirilən birgə müsabiqənin jurnalistlərin əqli mülkiyyət hüquqlarının qorunması, onların bu sahədə maarifləndirilməsi baxımdan vacibliyini diqqətə çəkib. Müsabiqədə qalib olmuş jurnalistləri təbrik edən Ə.Amaşov bildirib ki, keçirilən tədbir Agentliklə media temsilciliyi arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımdan da əhəmiyyətdir.

Sonra müsabiqənin qaliblərine diplom və mükafatlar təqdim edilib. Tədbiri yekunlaşdırıran Müəllif Hüquqları Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Kamran İmanov birgə müsabiqənin təşkilinə və media ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsindəki xidmətlərinə görə Fondu rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib, belə müştərək layihələrin gələcəkdə də davam etdiriləcəyi vurğulayıb.

27 yanvar 2018-ci il

QHT Şurasının 2017-ci ildəki fəaliyyəti müzakirə olunub

Yanvarın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının 2017-ci ildəki fəaliyyəti ilə bağlı hesabat konfransı keçirilib. SIA-nın verdiyi məlumatə görə, tədbirdə çıxış edən Şuranın sədri, Milli Məclisin deputati Azay Quliyev qurumun ötən ildəki fəaliyyətinin yekunlarını şərh edərək il ərzində QHT sektorunun inkişafı istiqamətində görülmüş işlərdən danişib, həyata keçirilən tədbirlərin ictimai əhəmiyyətini və aktuallığını vurğulayıb. Bildirib ki, 2018-ci ildən etibarən QHT-lərin apellyasiya müraciətləri elektron qaydada qəbul ediləcək. Bununla bağlı artıq e-qht.az saytında apellyasiya bölməsi yaradılıb. 2018-ci ildə həmçinin "e-növbə" program təminatının istifadəye verilməsi planlaşdırılır. Bu program vasitəsilə QHT-lər grant müqaviləsinin bağlanması ilə bağlı bütün prosesləri elektron qaydada həyata keçirəcəklər. Müqavilə bağlanması üçün Şuraya gəlmək vaxtını özləri təyin edə biləcəklər. A.Quliyev qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2014-cü il 11 sentyabr tarixli Fermanına əsasən Şura Azerbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestrində ilk və yegane qurum olaraq digər bündə təşkilatları bölməsində qeydiyyata alınıb. Şura dörd dövlet programın icrasında yaxından iştirak edib. Azay Quliyev diqqətə çatdırıb ki, keçən il Şuranın dəstəyi ile 494 layihə həyata keçirilib. Şuranın layihələr üçün ayırdığı vəsaitin ümumi bütçəsi isə 3 114 900 milyon manat olub.

"PR və media dialoqu" mövzusunda tədbir keçirilib

Bakıda "PR və media dialoqu" mövzusunda tədbir keçirilib. SIA-nın verdiyi məlumatə görə, tədbir Mətbuat Şurası və Azərbaycan İctimaiyyətə Əlaqələr Mütəxəssisləri Assosiasiyası ilə birgə təşkil edilib. Tədbirdə çıxış edən Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov tədbirin mahiyyətindən söz açaraq bildirib ki, dialoq çerçivəsində qurumların ictimaiyyətə əlaqələr strukturunun media ilə necə əlaqə qurması, əlaqələrdə yaranan problemlər ətrafında müzakirələr təşkil edilecek. Azərbaycan İctimaiyyətə Əlaqələr Mütəxəssisləri Assosiasiyanın (APRA) sədri İlham Memmedov çıxışında bildirib ki, APRA təşkilatı 2016-ci ilin may ayında PR strukturunun Azərbaycanda daha geniş aspektde tətbiqi, ictimaiyyətə əlaqələr sahəsində tədrisin

mükəmmələşdirilməsi, kadr potensialının artırımı üçün şəraitin yaradılması və bu sahənin hərtərəfli inkişafına nail olmaq məqsədilə yaradılıb. O deyib ki, bəzi dövlət qurumlarında mətbuat xidmət strukturu olsa da, ictimaiyyətə əlaqələr strukturunu,

Mehman İsmayılov: "Mənəvi dəyərlərin qorunması xalqımızın gələcəyi üçün vacibdir"

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində yaradılmış Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu-nun icraçı direktoru Mehman İsmayılovun SIA-ya müsahibəsi:

nu yaratmaqdə məqsədi bizim mədəniyyətimizin təməl daşını daha da sağlamlaşdırmaqdır. Biz bu gün çalışacaq ki, dövlətin bu siyasetini həyata keçirək və bu sahədə inkişafına əlimizdən gələni əsirgəməyek.

- Fondun fəaliyyətinə ümumi nəzarəti hansı orqan həyata keçirir?

- Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu cənab Prezident İlham Əliyevin 10 oktyabr 2017-ci il tarixli Fermanı ilə yaradılmışdır. Həmin fermanla Fondu Nizamnaməsi de təsdiq olunub. Bildiyiniz kimi mədəniyyətin iki yönü var - maddi və mənəvi. Təbii ki, bunlar bir-birini tamamlayırlar. Azərbaycan xalqının mədəniyyəti tariximizin müxtəlif mərhələlərindən keçib. Xalqımızın mənəvi dünyasını zənginləşdirən, tariximizi və mədəniyyətimizi ucaldan, birləyimizi təmin edən milli-mənəvi dəyərləri qoruyub saxlamaq hər birimizin müqəddəs borcudur və həmin o dəyərlərin qorunması məsəlesi çox vacibdir. Azərbaycan dövlətinin, Prezidentinin də bu sahəye ayırdığı diqqət onu göstərir ki, mənəvi dəyərlərinin inkişafı, qorunması bizim ictimiyət, xalqımızın gələcəyi üçün nə qədər vacibdir.

Ümumiyyətlə, mənəvi dəyərlər dedikdə nə nəzərdə tutulur? Dəyər xalqın və ictimiyətin əksəriyyətinin qəbul etdiyi, hörmət etdiyi, qoruduğu və nəsildən-nəsile ötürdüyü bir amildir. Bir dəyərin dəyərə çevrilmesi üçün on az üç nəslin dəyişməsi lazımdır. Əlbətə ki, bizim də dəyərlərimiz müəyyən dövrlərdə nəsildən-nasla ötürülüb və biza gəlib çatan dəyərdir. Bəzən mənəvi dəyər dedikdə, sadəcə, dini dəyərlər və yaxud da əxlaqi dəyərlər başa düşülür. Amma əslinde mənəvi dəyərlərin əhatə dairesi çox genişdir. Yəni dil, din, mədəniyyət, bayraq, marş, adət-ənənə hamısı mənəvi dəyər hesab olunur. İctimai, əxlaqi, dini dəyərlər, adət-ənənələr, hətta deyərdim ki, beynəmili dəyərlər hamısı birləşərək bir xalqın mənəvi dəyərlər sistemini meydana getirir. Ona görə də mənəvi dəyərlər həm də bir xalqın mədəniyyətinin təməlidir. Məhz Azərbaycan dövlətinin də Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu-

- Fond fəaliyyətə başladığı dövrədə onun fəaliyyət sferası hansı sahələri əhatə edəcək?

- Qeyd edim ki, Fondu Nizamnaməsi çox genişdir. Lakin bilmək lazımdır ki, yeni qurulan Fondu Nizamnaməsini ilk dövrdə əhatəli şəkildə qurmaq bir qədər çətindir. Amma gələcəkdə Fondu fəaliyyəti planlaşdırılır. Biz çalışacaq ki, bu Nizamnaməyə uyğun olaraq tamamilə geniş şəkildə fealiyyət göstərək. Hər şeydən əvvəl Nizamnamədə göstərildiyi kimi Fondu mənəvi dəyərlərin qorunmasına və inkişafına, dini qurumların və vətəndaşların dini etiqad azadlığından təmin olunmasına dövlət destəyi verən bir qurumdur.

Fond bu sahələri əhatə edəcək. Bu sahələrlə bağlı geləcəkde müəyyən seminarların, konfransların, sosial layihələrin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bundan başqa azəmənatlı ailələrin dəfn xərcləri, müəyyən qism olmaqla onların tehsil haqlarının ödənilməsi, məscidlərin təmiri və bərpasına yardımçı olacaq. Həmçinin gələcəkdə Dini Etihad Azadlığı Qanununa uyğun olaraq dini ədəbiyyatın, video və audio materiallarının hazırlanmasına dəstək verilməsi kimi amillər də nəzərdə tutulur.

buna məsul şəxs yoxdur: "Ümumiyyətlə, ictimaiyyətə əlaqələr sahəsində akademik təhsil mövcud deyil. Bu sahənin gələcək inkişafını təmin etməyə çalışacaq".

Qeyd olunub ki, aprelin 14-də keçiriləcək növbəti tədbirdə beynəlxalq PR mütəxəssisləri də iştirak edəcək. İctimaiyyətlə Əlaqələr Assosiasiyanın fəaliyyətinin vacibliyini vurğulayan "Bakı Xəber" qəzetinin baş redaktoru Aydin Quliyev bu təşkilatın media və ictimaiyyətə əlaqələr qurumu arasında münasibələrin tənzimlənməsinə kömək edəcəyinə ümidi ifade edib. A. Quliyev deyib ki, bu sahədə metodik tövsiyələrin verilməsi çox vacibdir: "Azərbaycanda rəhbərliyi ictimaiyyət tərəfindən tanınmayan metbuat xidmətləri var. Bəziləri mediaya qapalıdır. Əslində isə bu, onların özüne, fəaliyyətinin işıqlandırılması üçün lazımdır. Mətbuat xidməti rəhbərinin savadı, qələmi olmalı və ictimaiyyətə əlaqələrin formatını bilməlidir. Bu sahədə kadrların yetişməsinə ehtiyac var". Tədbir qurumlarının PR və metbuat xidməti strukturunun fəaliyyəti, məmurların metbuatdan uzaq düşməsinin səbəbləri, media nümayəndələri və mətbuat xidmətləri arasında əlaqələr və s. mövzular ətrafında müzakirələr davam etdirilib.

Sarkisyan AŞPA-da özünü ifşa etdi

Azərbaycan 2001-ci il yanvarın 25-də Avropa Şurasına üzv qəbul olundu və bayraqımız ilk dəfə bu mötəbər təşkilatda dalgalanıldı. Məhz bu tarixi gün Ümummilli Lider Heydər Əliyev öz tarixi çıxışını etdi. Bu tarixi günün ildönümü ərafəsində - bu il yanvarın 24-də, Strasburqda Sarkisyan yalan və şər-böhtanla dolu çıxış edərək, işgalçılıq siyasetini gizlətməklə öz məkrli niyyətlərini və mövqeyini ortaya qoydu.

Sarkisyan tərətdiyi hərbi cinayətləri ört-basdır etməyə, ictimaiyyəti aldatmağa çalışır

Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın Strasburqda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının qış sessiyasında çıxışından sonra AŞPA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov onu beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa cəhd edib və hərbi cinayətlər tərətdimkədə ittihəm edib və çıxışında Qarabağda hərbi birləşmələrə rəhbərlik etdiyi zaman tərəfdiləşmiş Xocalı soyqırımı haqqında heç nə demədiyinə diqqət çəkib. 25 il-dən çox bir müddətde münaqişənin davam etdiyini nəzərə alsaq, deyə bilərik ki, Sarkisyan beynəlxalq ictimaiyyəti dəfələrlə aldatmağa cəhd edib və həle de tərətdiyi hərbi cinayətləri ört-basdır etməyə çalışır. Ermənistan prezidentinin tecavüzkarlığı ilə yanaşı belə həyasiyət Azərbaycan ictimaiyyəti ilə yanaşı bütün dünya xalqlarına da bəllidir. Amma nədənse Avropa Şurası kimi mötəbər təşkilatda bu terrorçunun yalanları həle de dinlənilir. Belə bir ikiüzlü-nün fikirləri, ümumiyyətə, hesaba alınmamalı ve nitqinə belə veto və qadağın qoymalıdır. Ən azından, təhrif etdiyi məqamlara, söylədiyi böhtanlara, təkcə Azərbaycan tərəfindən deyil, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən de sərt reaksiya verilməlidir. İstər Xocalı soyqırımı olsun, istərsə de Dağlıq Qarabağın digər işgal edilmiş ərazilərində işgalçı rejimin tərətdiyi vandallıq, insanlıq normasına sığmayan vəhşi-

liklər barədə dünya ictimaiyyətində tutarlı arqumentlər və dəlillər var. Türkiyənin "Zeytun Budağı" əməliyyatları fonunda, terrorizmə mübarizə aparıldığı bir döndəmə terrorçulara sərt reaksiya verilməmesi qəbul edilən deyil və terrorçuların harda yerləşməsindən asılı olmayaraq, ictimaiyyət bu tezahürələri sərt şəkilde qınamalıdır. Daha doğrusu, Azərbaycanın dünya ictimaiyyətindən gözləntiləri budur.

Ermənistan prezidentinin susdurulmaması onun həyasiyətinin bir az da artmasına zəmin yaradır

Səməd Seyidovun Xocalı soyqırımında hərbi birləşmələrə rəhbərlik etməsi ittihəmlərinə cavab olaraq Sarkisyan utanmadan, hərbi lider deyil, Qarabağın hüquqları uğrunda ədalətli mübarizənin iştirakçısı olduğunu deyib. Təzadalarla dolu bu cavabdan bir sira mənəti suallar doğur. Qarabağda hansı hüquqlar pozulmuşdu və bu hüquqları pozan kim idi, Azərbaycan, yoxsa Ermənistan? Əcəba, Qarabağ Azərbaycan torpağı olduğu halda, onun hüquqlarını erməni terrorçuları niyə müdafiə etməlidir? Hansısa dövlətin ərazisində digər dövlətin, ələlxüsus, terrorçuların, separatçılardan nə işi vardi ki, hüquqları da müdafiə etsin? Bu suallar beynəlxalq təşkilatlar, insan haqları, hüquq və azadlıqları müdafiə edən təşkilatlar, demokratik institutlar tərəfindən verilməli idi Sarkisyan. Avropa Şurası kimi mötəbər bir təşkilatda Ermənistan

prezidentinin bu sullarla üz-üzə qoyulmaması, susdurulmaması onun həyasiyətinin bir az da artmasına zəmin yaradır və bu terrorçuların növbəti çıxışında həddini bir az da aşır.

Soyqırımı olmayan, hem də Ermənistan tərəfindən tərəfdilməyən bir seyi "soyqırımı" adlandırmak nəyə lazımdır, deyən Serj soyqırımı dedikdə görən nə başa düşür? Qoca, cavan, uşaq, körpə olmaqla, mülki əhalinin vəhşicəsinə ödlərilməsindən də böyük soyqırımı ola bilərmi? Müxtəlif işgəncələrlə qətlə yetirilmiş, üzərində vəhşilik nişanları olan cəsədlər barədə arqumentlər, dəlillər ola-ola utanmadan soyqırımı inkar edən Ermənistan prezidentinin həyasiyəti sərhəd tanımır. Cəsədlər üzərində insanlığa sığmayan, təhqirəci hərəkətlərdən daha böyük vandallıq nə ola bilər? Görünür, bu vaxta qədər tərədkləri soyqırımla, vandallıqla müqaisədə bu hərəkətlər hesaba da alınır bu terrorçunun nəzərində. Amma bunu ona xatırlatmaq tələb olunur və bu məsələ təkcə Azərbaycanın deyil, həm də beynəlxalq təşkilatların, özünü demokratik, humanist, hüquq müdafiəcisi kimi qələmə veren dünya dövlətlərinin də üzərinə düşür. Terrorizmə mübarizə aparmanın güya ki, rəhbər tutan qurumlar da vəzifəsidir. Belə terrorçuluğun təzahürələrindən nəzərə almaq lazımdır ki, heç bir dövlət, heç bir zaman sığortalanmayıb və bəzi terror qıçıqlılarının olması göstərir ki, belə arzuolunmaz təzahürələr hər an Avropada da, Qərbin özündə də gözənləndir. Əger bu gün Azərbaycanın terrordan əziyyət çəkməsinə digər dövlətlər və beynəlxalq qurumlar dırnaqarası yanaşırlarsa, bir vaxt belə həqiqətlərle qarşılaşacaqlarına özləri zəmin yaradırlar.

BMT-nin qətnamələri Azərbaycan deyil, Ermənistan tərəfindən pozulur

Məlumdur ki, Azərbaycan torpaqlarının qeyd-şərtsiz boşaldılması barədə BMT-nin qətnamələri Azərbaycanın deyil, Ermənistan tərəfindən kobud şəkildə pozulur və beynəlxalq hüquq normalarına etibarlılıq göstərilir və hörmətsizlik edilir. Bunu da bilmirmi, Avropa Şurasında oturan parlamentarilər? Əger bilmirlərsə, niyə və hansı haqla oturublar həmin kursüdə? Yox, əger bilirlərsə, niyə Sarkisyan bu sessiyada Azərbaycanı BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsini pozmaqdə ittihəm edəndə, onu susdurmadılar? Əslində, BMT qətnaməsini pozmaqdə ittihəm olunanın, məhz Sarkisyanın özü və Ermənistan olduğunu niyə deyilmədi? Hələ de hökm süren ikili standartlar nə vaxta qədər davam edəcək? Yoxsa Azərbaycan sühə danışqlarına hörmətlə yanaşdırıqca, Ermənistan həyasiyət nümayiş etdirməkdə, beynəlxalq qurumlar da etibarlılıq etməkdə qərarlıdır? Amma Azərbay-

can Türkiye kimi torpaqlarının terrorçuların temizlənməsi istiqamətində əməliyyatlara başlayacağı təqdirdə, bunlar qəflət yuxusundan ayılacaq və etinasiyətə son qoyulacaq. Təcrübə sübut edir ki, hər bir qurum aktiv fealiyyətə keçəcək və danışçıların aparılması, intensivləşdirilməsi istiqamətdə dəridən-qabıqlıqdan çıxacaq, guya ki, insan tələfatının qayğısına qalırmış kimi, sühl danışçılarına cəhd edəcəklər. Nədənse, aprel döyüşləri, torpaqların terrorçuların temizlənməsi əməliyyatları yenə də beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən unudulmaq üzərdir və sanki bunun təkrarlanması mümkün deyil. Sessiyada çıxışında, Qarabağ qaytarmaq istəyir, amma bu, mümkün deyil söyləyən Sarkisyan bilməlidir ki, aprel döyüşlərinə imza atan Azərbaycanın rəhbər qüdrəti dəha da artıb və bu dəfə separatçıların yaxa qurtarmalarına zərrə qədər ümidi yoxdur. Həmçinin, qardaş Türkiyənin torpaqlarını terrorçuların temizləndirdiyi bir vaxtda, Azərbaycan torpaqlarının erməni separatçılarından temizlənməsinə herbi əməkdaşlıq çerçivəsində dəstək olacağının da nəzərealsaq, bu dəfə işgalçılardan darmadağın olacağına şübhə belə ola bilmez.

Lakin Sarkisyan da, onun rəhbərlik etdiyi işgalçi rejim də, Ermənistan hökuməri də, hətta onların havadarları da bilməlidirlər ki, onların hər dəfə ortaya atdıqları yalan, aforizmədə deyildiyi kimi, ayaq tutsa da, yerləri bilməz. Erməni yalanlarına alət olmaqdən bir fayda əldə edə bilməyen, bezən və eşlinde, öz nüfuzunu, imicini təhlükə altında qoyan dünya dövlətlərinin və beynəlxalq təşkilatların artıq Azərbaycan həqiqətlərinin etiraf etməkdən başqa yolu qalmır. Münaqişəyə beynəlxalq hüquq normalarının çerçivəsində qiymət verildiyi təqdirdə, bir separatçı prezidentin, yaxud erməni lobbisinin təsiri altında olan bir neçə parlamentarının manipulyasiyası heç nəyi dəyişə bilməz və Azərbaycan həqiqətləri bütün dünyada qəbul edilməkdədir. Eyni zamanda, bu münaqişənin sühə yolu ilə həll olunmayaqı fərqli olur. Azərbaycanın herbi yolla öz torpaqlarını geri qaytarmaq, sərhədlərini bərpa etmək iqtidarında və ezmində olmasına nəzərə alsaq, ister Sarkisyanın, istərsə də onun işgalçılıq siyasetini dəstəkləyənlərin həyasiyətinin, hiyləgerliyinin menasız, fəliyyətlerinin nəticəsiz olacağının qənaətinə gelirik. Azərbaycan bir qarış torpağını da işgalçılara vermək niyyətində deyil və istənilən beynəlxalq təşkilatın münasibəti, ikili standartı, həmin təşkilati təmsil edənlərin, lobbilerin ədalətsiz mövqeyi, səsləndirilən yalan və böhtanlar Azərbaycanı öz mücadiləsindən, mövqeyindən yayındır, nəticədə, qələbəsindən məhrum edə bilmez.

Erməni hiyləgerliyi, manipulyatorluğu və Sarkisyanın belə bir variantdan istifadə etməsi təəccüb doğura bilməz

Maraqlıdır, bütün bu həqiqətlərin fərqində olan Sarkisyan, hələ de sühə danışqlarına, beynəlxalq hüquq normalarına hörmətlə ya-naşmadığı halda, Azərbaycanı hüquq normalarına hörmətsizlikdən necə ittihəm edə bilər? Milyonlarla qacqın və məcburi köçküñün yurd-yuvasından didərgin düşməsinə sebəb olan, saysız-hesabsız şəhədin qanına bulaşan, işgalçılıq siyaseti ilə dünya ictimaiyyəti arasında ikrahla qarışılan Serj hənsi hüquq pozuntusunu uğrunda mübarizədən dəm vurur?

Suallar çoxdur, amma bu separatçıların prezidenti suallara nə cavab vermək iqtidarındadır, nə də fikrində. Çünkü bu suallara cavab vermək üçün Azərbaycan həqiqətlərini etiraf etmək, vəicdan məhkəməsini qəbul etmək, ədalət tərezi-

"Sarkisyan qaragürühçü siyasetini baş nazır postunda davam etdirmək arzusundadır"

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ilk növbədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyüն əmin edilməsi dayanır. Həmçinin problemin həllində beynəlxalq təşkilatların və böyük dövlətlərin Azərbaycanın hüququnu kəskin surətdə pozulduğunu etiraf etməsi durur". Bunu SIA-ya açıqlamasında milət vəkili Aydın Mirzəzadə deyib. Onun sözlərinə görə, bu ilin martın 2-də Ermənistanda keçiriləcək prezident seçkiliyi isə formal xarakter daşıyır: "Yeni Ermənistanda siyasi rejim dəyişir. Prezidentli respublikadan parlamenti respublikaya keçiddir. Məqsəd isə indiki prezident Serj Sarkisyanın yena də hakimiyyətdə qalmasıdır. Prezident sadəcə olaraq dövlət başçısı funksiyasını yerinə yetirəcək və əlində hər hansı bir səlahiyyət qalmayacaq. Sarkisyan isə özünün qaragürühçü siyasetini baş nazır postunda davam etdirmək arzusundadır. Onlar elə fikirləşirler ki, forma deyişmək ilə növbədə Ermənistandan problemləri azalacaq, rəsmi İrəvanda inkişaf başlayacaq və Dağlıq Qarabağ məsələsində işgalçı ölkənin mövqeyi möhkəmlənəcək. Əlbətə ki, bu kökündən səhv bir yanışmadır. Problemin həlli üçün ilk növbədə beynəlxalq hüquq normalarını əsas götürmək, qonşu dövlətlərle mehriban qonşuluq siyaseti yeritmək lazımdır. Bu isə Serj Sarkisyan və onun hakim komandasında yoxdur. Əlbətə ki, belə radikallıq ilk növbədə Ermənistandan əleyhine işləyir. Bu baxımdan Azərbaycan problemin həllini kəskin şəkildə qoymur".

Inam HACIYEV

YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin hesabat-seçki yığıncağı keçirildi

“Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji kurs özündə millətin, dövlətin mənafeyinə cavab verən ən ali prinsipləri və normaları ehtiva edir”

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının inzibati binasında YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin hesabat-seçki yığıncağı keçirildi. Yığıncağı giriş sözü ilə açan YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov Yeni Azərbaycan Partiyasının və partyanın Binəqədi rayon təşkilatının uğurlu və məqsədyönlü siyasi fəaliyyətinə dən danişdi. Bildirdi ki, YAP Binəqədi rayon təşkilatı fəaliyyətində daim Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarına sadıq qalaraq, həyata keçiridiyi mühüm fəaliyyətin nəticəsi olaraq, mühüm uğurlara imza atıb. Ramiz Göyüşov təşkilatın gənclər birliyinin fəaliyyətinin bundan sonra uğurla davam etdirilecəyinə əminliyini ifadə etdi. Daha sonra çıxış edən YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədr əvəzi Fəsli Nəbiyev bildirdi ki, rayon təşkilatının gənclər birliliyi tərəfindən Ulu Öndər Heydər Əliyev ırsının aşasdırılması, öyrənilməsi və təbliğ edilmə-

si, ölkə Prezidenti, partiyamızın Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən mühüm islahatlara, ölkəmizin hərəkəflili inkişafına hədəflənmiş fəaliyyətinə həsr olunmuş ideoloji işlərin aparılması və gənclərin maarifləndirilməsi üçün təxirəsalınmaz işlər görülüb: “Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan dövlət-gənclər siyaseti Binəqədi rayonunda uğurla həyata keçirilir. Bu baxımdan, Binəqədi rayonunda gənclərin inkişafı üçün yaradılmış şərait və görülən işlər xüsusi olaraq vurğulanır”.

Hesabat məruzəsi etrafında çıxış edən YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin fəali Nicat Şükürlü, Binəqədi rayon gənclər və idman idarəsinin reisi Elvin Aslanov ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət-gənclər siyasetindən bəhs etdilər. Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan uğurlu gənclər siyasetinin bu gün de dövlət başçısı Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini bildirdilər.

Hesabat məruzəsi səsə qoyularaq, qəbul edildikdən sonra gündəlikdə duran digər məsələlər - YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin 37 nəfərdən ibarət şura və 21 idarə heyətinin üzvlərinin tərkibləri müzakirə olunaraq təsdiq edildi. Həmçinin, yığıncaq iştirakçılarının səsvermesine əsasən, Fəsli Nəbiyev sədr, Nigar Məmmədova, Anar Əliyev və Fərhad Hacıyev isə sədr müavinləri seçildilər.

Tədbirde çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin sədri Seymour Orucov bildirdi ki, əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən düzgün siyasetin neticəsidir ki, Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, gənclərlə iş sahəsi də uğurla inkişaf edir: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev hər zaman gənclərin yanında olmuş və onlara dəstək vermişdir. Prezident İlham Əliyev gənclərin potensialından ölkənin mənafeyi naminə tam və düzgün istifadə olunması, onların faydalı məşğulluğunun təmin edilməsi və dövlət idarəciliyi sisteminde iştirakının gerçəkləşdirilməsi məqsədilə kompleks tədbirlər həyata keçirir. Bu siyaset ardıcıl olaraq davam edir”.

Seymur Orucov bildirdi ki, ölkəmizdə bütün sahələrdə layiqince təmsil olunan gənclər içərisində Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclərinin xüsusi rolu var. Belə ki, partyanın gəncləri öz yüksək intellektual potensialı, savadı, bacarığı və dövlət, Ulu Öndərin ideyalarına göstərdikləri sədəqətə daim fərqlənlərlər. S.Orucov ölkəmizin iqtisadi sahədə qazandığı uğurlardan da bəhs edərək, Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryol xəttinin çəkilməsini, “Əsrin Müqaviləsi”nin müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılmasını, 2 milyardinci neftin hasil olunmasını dövlət başçısı Cənab İlham Əliyevin strateji kurs özündə millətin, dövlətin mənafeyinə cavab verən ən ali prinsipləri və normaları ehtiva edir”.

Xaləddin İsgəndərov Binəqədi gənclərinə böyük ümidi bəslədiyini bildirərək, onların dövlətimizi və xalqımızı daim ləyaqətlə təmsil edəcəklərinə əminliyini vurğuladı. Həmçinin, bütün gənclərimizi dövlət başçısı İlham Əliyevin etrafında six birləşməyə və dövlətimizə qarşı yönəlmüş bütün təhdidlərə qarşı həmrey olmağa çağırıldı.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Samux rayon təşkilatında gənclərlə görüş keçirilib

Dünən YAP Samux rayon təşkilatının gənclər birliyinin idarə heyəti üzvlərinin iştirakı ilə dəyirmi masa keçirilib. Dəyirmi masanı giriş sözü ilə açan YAP Samux rayon təşkilatının sədri Gündüz Bayramov oktyabr ayında keçirilməsi nəzərdə tutulan prezident seçkiləri ilə bağlı gənclərə öz tövsiyələrini verərək, vurğuladı ki, Möhtəşəm Prezidentimiz İlham Əliyevin həyata keçiridiyi siyaset insanlar tərəfindən birmənəlli tərzdə dəsteklənir, Azərbaycanın həyatında baş verən müsbət dəyişikliklər, hər sahədə qazandığımız uğurlar xalq tərəfindən rəğbətlə qarşılıQLAN: “Bu il ölkəmizdə Prezident seçkiləri keçiriləcək. Biz Prezident İlham Əliyevin etrafında six birləşərək, ölkəmizin və xalqımızın xoşbəxt gələcəyi naminə üzərimizə düşən vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi üçün çalışmalıyıq”.

Tədbirde YAP Samux rayon təşkilatının

gənclər birliyinin sədri Arif Ağayev çıxış edərək, təşkilatın sosial şəbəkələrdəki fəaliyyətindən danışdı: “Bu gün insanların həyatında getdikcə daha mühüm rol oynamaya başlayan sosial şəbəkələr ictimai rəyin formalşemasında və informasiya təbəbatının ödənilməsində mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bu baxımdan, gənclərin sosial şəbəkələrdə səmərəli istifadə etməsi üçün təbliğat-təşviqat işlərinin aparılması, Azərbaycan həqiqətlərini sosial şəbəkələr vasitəsi ilə dünya ictimaiyyətinə, ilk növbədə, gənc nəslə çatdırılması və sosial şəbəkələr vasitəsilə, yayılması təşkilatın daim diqqət mərkəzində saxlanılır”.

Dəyirmi masada çıxış edən gənclər, birmənəli olaraq, vurğuladılar ki, Prezident İlham Əliyevin atdığı hər bir addım, dediyi hər bir söz xalqımızın milli maraqları və milli dəyərləri üzərində qurulub. Dövlətimizin başçısının əsas vezifəsi ölkəmizin milli maraqlarının qo-

runmasıdır və əsas fəaliyyətini de bu istiqamətə yönəldib. Adlarını müxalifət qoyan vəzifə hərislərinin isə, əsas fealiyyətləri ölkəmizin inkişafına mane olmaq, milli maraqlarımıza zərba vurmaq, inkişafımıza xələf gətirmək və beynəlxalq aləmdə artan imicimizə kölgə salmaqdır. Onlar qarşidan gelən prezident seçki-

ləri ərefəsində hər hansı bir qarşiduruma yaratmaqla beynəlxalq aləmin diqqətini Azərbaycana cəlb etmək isteyirlər. Lakin onların bütün cəhdleri iflasa uğrayacaq. Çünkü xalq milli maraqlardan və millilikdən uzaq olan müxalifətə birdəfəlik “yox” deyib.

NƏZAKƏT

“Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə mühüm diplomatik paytaxt statusu qazanmaqdadır”

- Zahid müəllim, Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas xəttini Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli təşkil edir. Bu yaxınlarda Krakovda Azərbaycan və Ermənistənin xarici işlər nazirlərinin Minsk Qrupu həmsədrərinin iştirakı ilə keçirilən görüşü haqqında nə deyə bilərsiniz?

Bildiyiniz kimi, 2017-ci ilde Azərbaycan və Ermənistən prezidentləri arasında görüş keçirilib. Həmsədrərin və xarici işlərinin Krakov görüşü bu görüşdən sonra vəziyyətin təhlili kimi xarakterizə oluna bilər. Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına əsasən həll edilməsi strateji zərurətdir. Bu baxımdan, Azərbaycanın xarici siyaset strategiyasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına əsasən, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü içerisinde həll edilməsi prioritet istiqamətdir. Buna görə də rəsmi Bakı diplomatik müstəvidə özünün bütün resurslarından maksimum surətdə istifade etməklə münaqişənin həlline nail olmağa çalışır.

Öten il ərzində də Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində qətiyyətli mövqə sərgileyib və hücum diplomatiyasını davam etdirib. Azərbaycanın prinsipial mövqeyi və fəal diplomatiyası nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü məsəlesi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli problemi beynəlxalq miqyasda diqqət mərkəzində olub. Hazırda da ölkəmiz diplomatik müstəvidə fəal səylərinin davam etdirir.

Əlbette, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həllini tapmaşı üçün Ermənistən qeyri-konstruktiv mövqedən əl çəkməsi lazımdır. İşgalçi Ermənistən bütün çağırışlara qeyri-konstruktiv reaksiya verməkdən əl çəkməli, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrərinin bayanatında eks olunmuş status-kvonun saxlanması yolverilməzliyi, hərbi əməliyyatlardan çekinilməsi və münaqişənin sülh yolu ilə torpaqlarımızdan çıxmılmalıdır.

Milli Məclisin deputati Zahid Orucun yap.org.az-a müsahibəsi

ki, artıq ermənilər əvvəlki qədər şərtlə mövqəe göstərmirlər. Digər tərəfdən, mümkündür ki, Kasprishkin ofisinin temsilcilerinin sayının artırılmasında anlaşma tapılır. Amma kimse düşünürse ki, bu temsilciler az qala sülhməramlı qüvvələri özündə ehtiva edir, bu, yanlış yanaşmadır. Kasprishk peşəkaridir, o, bu bölgədə qocalıb. Bundan sonra onun etrafına yüzlərə adəmin toplantı real deyil. Sadəcə, ofisdə çalışanların 10 nəfər artırılması imkan verməyəcək ki, onlar Ağdərədən başlayaraq Füzuliye qədər temas xəttində bütün gün monitoring aparsınlar. Əlbətə, biz bilirik ki, erməni tərəfi münaqişənin həllində hərbi variantı istisna etməyə çalışır. Amma bunun üçün sülh yolu ilə torpaqlarımızdan çıxmılmalıdır.

Bütövlükde, düşünmürəm ki, Krakov danışqları özündə münaqişənin həllini eks etdirən sənəd, real həll planı üzərində gedib. Fikrimcə, bu görüş daha çox temas xəttində gərginliyin azaldılmasına xidmet edir.

- Necə hesab edirsiniz, bu il Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ciddi bir irəliləyiş mümkün ola biləmi?

- 2018-ci ildə hər iki ölkədə seçkilər keçiriləcək. Beynəlxalq ekspertlər də hesab edirlər ki, seçki ilində münaqişənin həlli istiqamətində kardinal addımlar atılması istisna təşkil edir. Artıq Ermənistanda seçki marafonu başlayıb, mart ayında burada prezident seçkiləri keçiriləcək. Amma işgalçi ölkədə idarəcilik sistemi də dəyişdiriləcək. Əger Sarkisyan baş nazir olsa, daxili vəziyyət gərginləşə bilər. Təbii ki, gərginlik münaqişənin həlli prosesinə təsir edə bilər.

Azərbaycan isə heç bir amilə görə torpaqlarının işğalda qalmışına razı ola bilmez. Bizim mövqeyimiz bundan ibarətdir ki, ölkə-

mizin ərazi bütövlüyü təmin olunmalıdır. Əger Ermənistən təxribatlar törədərsə və Azərbaycan hansıa nöqtələrdə özüne qarşı təhdid hiss edərsə tutarlı cavab zərbəsi vuracaq. Belə hallarda, Minsk Qrupu temas xəttinə gəlib prosesə mane ola bilmir. Artıq hərbi komponent siyasi prosesdə aparıcı rol oynayır. Yəni ele bilin ki, ordu danışqlarda iştirak edir. Ona görə də, 2018-ci il Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin çözümü üçün mühüm istiqamətlər də yarada bilər, proses müəyyən bir toqquşmadan fərqli fazaya da

keçə bilər.

Yaxın Şərqi hadisələrindən çıxış edərək deye bilərem ki, Azərbaycanın qonşu ölkələrlə münasibətlərinin yüksək seviyyədə olmasına imkan verir ki, biz də Afrindəki kimi lokal ərazilərdə hərbi əməliyyat keçirek. Söhbət münaqişənin tam alovlanmasıdan getmir. Məsələn, Azərbaycan Cəbrayıl və Füzulidə hərbisizləşdirmə işi aparı bilər. Türkiyənin hazırlı addımı bu baxımdan nümunə ola bilər. Düşünürəm ki, hazırlı şəraitdə 2018-ci ildə müharibənin başlamayağı haqda mesajlar, yanaşmalar doğru deyil.

- Hazırda dönyanın gündəmində olan məsələlər-dən biri Dünya İqtisadi Forumudur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Davosda bir sıra mühüm görüşlər keçirib, toplantıda iştirak edib. Sizcə, Azərbaycanın təqdimatı baxımdan Davos Forumunun əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumu beynəlxalq aləmdə uzun illər nəinki iqtisadi, həmçinin siyasi müstəvidə dövlətlərin elitarında əsas baxışları, aparıcı iqtisadi tendensiyaları müəyyənləşdirmek üçün böyük imkandır.

Son 100 il ərzində siyasi transformasiyalar dəyişib, artıq dördüncü sənaye inqilabından səhəb gedir. Bu Forumda müzakirələr dönyanın beynin mərkəzlərinin, siyasi institutlarının, elm mərkəzlərinin, əsas iqtisadi korporasiyaların nümayəndələrinin iştirakı ilə baş verir. Prezident İlham Əliyev hər il Davos Forumunda iştirak etməklə Azərbaycanın uğurlarını dünyaya çatdırır. Bununla da, biz ilk növbədə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə təqdimatının şahidi oluruz.

Bilirsınız ki, Forumda iştirak

edən minlərlə media təmsilçisi aparıcı çıxışları işıqlandırırlar. Prezident İlham Əliyev bu tədbirlərde sadəcə çıxış etmir, həmçinin iqtisadiyyatımızın daha da inkişaf etdirilməsi, yeni investisiyaların celb olunması üçün beynəlxalq korporasiyaların rəhbərliyi ile görüşlər keçirir. Bu görüşlər ölkədə sənayeləşmə prosesinə önəmlı təsir göstərə biləcək bir addımlardır ki, nəticə etibarilə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə xidmət edir.

Prezident İlham Əliyev Forum çərçivəsində dövlət və hökumət başçıları ilə də görüşür və qarşılıqlı əlaqələrin daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olunur. İsveçrənin Prezidenti, İsrailin Baş naziri ilə görüşlərin nümunəsində biz belə görüşlərin böyük əhəmiyyətini vurgulamalıyıq.

Məlumdur ki, Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Ölkələr bu təbii sərvətdən necə istifadə edir? Bu mövzuda biz cənab Prezidentin Forumda mükemmel çıxışının şahidi olduq. Prezidentimiz keçirilən tədbirlərdə bir çox sualları da cavablandırıb. Bizi regionda müxtəlif qarşılardırma çəkən qüvvələr olsa da, buna getməmişik. Azərbaycan müstəqil siyaset həyataya keçirir və buna görə də xaricdən müəyyən hücumlara məruz qalır. Hücumlar müxtəlif dairələrin əli ilə reallaşdırılır. Amma bele cəhdələr hemişi iflasa uğrayır.

Davos Forumu timsalında Azərbaycan ona görə güclüdür ki, ölkəmiz bölgəsən düzəni dəyişən transmilli layihələrə müəlliflik edir. Orta Asiya, Xəzər regionunda reallaşan layihələrdə Azərbaycan aparıcı rol oynayır. Nəzərə alsaq ki, öten il Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəye verildi, şübhə yoxdur ki, Davos Forumunda bu yeni xəttdən istifadə olunması müəyyən şirkətlərin müzakirə mövzusuna əvvəlib. Yəni, Davos Forumu bu kimi layihələri təqdim etmek imkanı yaradır. Bütövlükde, Davos İqtisadi Forumu Azərbaycanın iqtisadi-siyasi maraqlarını baxımdan çox böyük imkanlar açır. Dövlətimiz Forumda fəal təmsil olunmaqla iqtisadi və siyasi dividentlər qazanır.

- Zahid müəllim, ABŞ silahlı qüvvələrinin generalı, NATO-nun Avropa-dakı birləşmiş qoşunlarının komandanı Kertis Skaparotti və Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Valeri Gerasimovun Bakı görüşü haqqında da fikirlərinizi bilmək istərdik. Görüşün Bakıda keçirilməsində hansı amillər əsas rol oynayır?

- İlk növbədə, belə bir görüşün Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin nüfuzunun göstəricisidir. Öten ilin fevralında Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimov və ABŞ Silahlı Qüvvələrinin qərargah rəisləri komitəsinin sədri Cozef Danfordun Bakı görüşünü bəziləri bunu təsadüf adlandırma bilərdilər. Lakin ondan sonra NATO-nun yüksək çinli nümayəndəsi ilə Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisinin görüş üçün Bakını seçməsi, indi də bu görüş sübut edir ki, Azərbaycanın beynəlxalq məkanda etibarlı bir siyasi imici formalaşmaqdadır. Bu fakt onu göstərir ki, Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə mühüm diplomatik paytaxt statusu qazanmaqdadır. Bu, sadə və asan bir məsələ deyil. Çünkü müxtəlif vuruşan tərəflər üçün bərabər məsafələrin saxlanması kiçik coğrafiyalar üçün çətindir. Biz öten illər ərzində münaqişələri kürikleməməmişik. Əksinə, daha çox tərəflərin yaxınlaşmasına çalışmışıq. Yaxın tariximizə nəzər salanda deye bilərik ki, ABŞ-la İran arasında veziyət gərginləşəndə biz hansıa tərəfin forpostuna əvviləndik. Həmçinin, 2015-ci il ərzində Türkiye tərəfindən Rusyanın hərbi təyyarəsinin vurolandan sonra bu ölkələrin arasında münasibətlər kəskinleşmişdi. Mehə Azərbaycan tərəfi onlarla münasibətlərinin normallaşması üçün vasitəçilik etdi və müsbət nəticə əldə olundu. Deməli, bu illər ərzində Azərbaycan bu regionda müstəqil məkan formalaşdırmaq imkanı qazanıb ki, heç bir tərəf tərəddüb etmədən bu məkanı görüş yerinə çevirir.

Azərbaycan tərəflərə danişqilar meydani verməklə, əsində beynəlxalq müstəvidə sülhə töhfə verməye çalışır. Biz həm də burada seçilən mövzuların düzgün nəticə verməsində maraqlıyıq. Azərbaycan çox maraqlıdır ki, ABŞ və Rusiya Bakıda razılışınlar. Yəqin ki, bu görüşün əsas mövzusu Yaxın Şərqi məsəlesi və Ukraynadır. NATO-nu narahat edən məsələlər var. Onlar bura gelirlər ki, bu kimi ciddi məsələləri danişsınlar. Ən önemli məsələ odur biz çox arzulayıq ki, Bakıda kompromislər təpilsin və qərarlar beynəlxalq məkanda vəziyyətə təsir eləsin. Biz isteyirik ki, Bakıdan onlar nəticə ilə qayıtsınlar.

Həmçinin, biz arzu edirik ki, tərəflər arasında belə görüşlər Qarabağ məsəlesi ilə bağlı keçirilsin və nəticə əldə olunsun. Azərbaycan beynəlxalq məkanda diplomatik ünvana əvvilərsə buna sevinmək lazımdır və bu mövqeyi gələcəkdə daha da gücləndirməliyik. Bütün bunlar təsdiqləyir ki, Azərbaycan qitələr, regionlar, sivilizasiyalar və dövlərlərə bir körpüye əvvilər.

27 yanvar 2018-ci il

Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə

Bəki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində Azərbaycan dağ yəhudiləri və Avropa yəhudi dini icmalarının, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərəsi münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin dəstəyi və təşkilatçılığı ilə "Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Əvvəlcə Holokost və Xocalı qurbanlarının xatiresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbiri açıq elan edən BBMM-in icraçı direktor əvəzi Rəvan Həsənov bildirib ki, Xocalı və Holokost soyqırımları zaman etibarilə bir-birindən fərqli vaxtlarda tərodilədə, mahiyətə oxşar faciələrdir: "BMT Baş Assambleyası tərefindən 2005-ci il noyabrın 1-de qəbul olunmuş qətnaməyə əsasən, hər il yanvarın 27-si Holokost qurbanlarının Beynəlxalq Anım Günü kimi qeyd edilir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı sakinləri ey ni vəhşiliklərə məruz qalıblar. Bu faciə nəticəsində, 613 nəfər həlak olub, 8 ailə məhv edilib, 275 nəfər əsir düşüb, 150 nəfər haqqında isə heç bir məlumat yoxdur. Uşaq, qadın və əlil olmasından asılı olmayıraq, heç kəsə mərhəmet göstərilmədən vəhşicəsi ne cinayət tərodilər. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində, bir çox dövlətlər Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyor və

ildən-ilə bu ölkələrin sayı artırtı.

Prezident Administrasiyasının millətlərəsi münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin eməkdaşı Ülviyə Abbasova tədbirde məruze ilə çıxış edərək, bildirib ki, tarixən milli-etnik zəminda düşməncilik, etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin qurbanı olmuş Azərbaycan xalqı yəhudi xalqını yaxşı başa düşür, onun üzləşdiyi tarixi fəlakəti öz üzərində hiss edir: "İsrail Prezidenti 2015-ci il yanvarın 7-də Holokost qurbanlarının anım mərasimində çıxışında 1992-ci ilin fevralında Xocalıda qətlə yetirilmiş azərbaycanlılar haqqında danışır. Məruz qaldığımız soyqırımı faciəsi bizi bir daha birləşdirir. Azərbaycan tarixinin ən qanlı sehifesi olan Xocalı faciəsinin və Holokost qurbanlarının xatiresi ölkəmizdə hər il yad edilir. Baş vermiş faciələri unutmaq yeni fəlakətlərə səbəb ola bilər, ona görə də,

yaşanmış faciələri xatırlayıb, netice çıxararaq, gələcəyə baxmaq lazımdır".

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov qeyd edib ki, etnik qrupun, xalqın bu cü hadisə ilə üzləşməsini istəmirikse, Xocalı soyqırımıının sebəbkarları cəzalandırılmalıdır. Cəzasızlıq mühiti olarsa, bu cür faciə başqa xalqlara qarşı da həyata keçirile bilər.

Xocalı soyqırımindan bəhs edən komitə sədrinin müavini bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində ardıcıl siyaseti nəticəsində, Xocalı soyqırımı tanıyan ölkələrin sayı artır. Həmçinin, Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın feşəbbüsü ilə 2008-ci ildə başladılmış "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası bu siyasi kursun həyata keçirilməsində, xüsus-

silə, Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında uzaqgörənliliklə düşünülmüş uğurlu strategiyadır.

"Yeni Azərbaycan" qəzətinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputati Hikmət Babaoğlu tədbirde çıxışında bildirib ki, yəhudi və Azərbaycan xalqlarını böyük faciələr və qəhrəmanlıqlar birləşdirir: "Holokost və Xocalı faciələri mahiyətə eynidir. Holokost qurbanlarının sayı 6 milyondur, onların 1,5 milyonu uşaqlardır. Holokost Xocalı soyqırımı kimi insanlığa qarşı töredilən cinayətdir. Erməni cəlladları tərefindən insanlığa qarşı töredilmiş qanlı soyqırımı hadisələrini unutmamalıq və soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanıtılması, eləcə də, bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində davamlı işlər aparmalıyıq".

Sonra çıxış edən Azərbaycanda yaşayan dağ yəhudiləri icmasının rəhbəri Milix Yevdayev, Avropa yəhudiləri dini icmasının nümayəndəleri Lev Şvarts, Yevgeni Brenney-sen, AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun direktoru İlham Məmmədzadə və başqaları çıxış edərək, Azərbaycanda Holokost faciəsinin anılması ənənə halını almاسını təqdیرəlayıq hal kimi qiymətləndirərək, bunun ölkəmizdəki multikultural və tolerant əhvalın göstəricisi kimi dəyərləndiriblər. Çıxışlardan sonra dəyirmi masa müzakirələrə davam edib.

ZÜMRÜD

yev tərefindən qoyulan və bu gün dövlət başçısı İlham Əliyevin rehbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu gənclər siyasetindən və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu-nun fəaliyyətindən danışır.

Daha sonra 83 nömrəli məktəb-liseyin tarix mülli-məsi Afaq Vəliyev islam dini-nin tarixi, islam ölkələri, Azərbaycanın islam dünyasında yeri və rolü, ölkəmizdə islam dünyasının həmrəyliyinə hədəflənmiş bir sira mühüm tədbirlər haqqında geniş məruzə ilə çıxış edib. Bildirib ki, islam dini sonuncu din olaraq, VII əsrə yaranıb. "İslam" sözü ərebçə "Allahın iradesinə itaat etmək" deməkdir. O, həmçinin, islam dini-nin peyğəmbəri olan Məhəmməd peyğəmbərin həyatından, Qurani-Kərimin nazil olmasından, bu gün islam ölkələrinin mövcud vəziyyətdən, islam əleyhinə aparılan kampaniyanın dəf edilmesi üçün mühüm işlərin görülməsinin vacibliyindən ətraflı bəhs edib.

Z. BAYRAMOVA

Özünüzə gəlin!..

İLHAM

Əgər keçmişə atəş açsan, gələcək səni topa tutacaqdır.

Otto fon Bismark

Son vaxtlar Azərbaycanda bir anomali mənzərə yaranıb, əynin düz-əməlli şalvar geyinib, adı sözləri belə demək imkanına malik olmayanlar şərəflə, qürurverici tariximizi qılınclayırlar, başlarından və yaşlarından utanmadan ağıllarına deyil, ağızlarına gələnlər yazırlar. Kamran adlı Əsədov soyadlı birisi Şirvanşahlar dövleti haqqında tam erməni maraqlarına uyğun gələn uydurmalara səsləndirir, Sərdar adlı Cəlaloğlu soyadlı birisi Həcər xanım, Koroğlu, Səməd Vurğun haqqında hədyanlar danışır, Fazıl adlı Qəzənfəroğlu soyadlı birisi Şah İsmayıll Xətai haqqında söz yiğnağından başqa bir şey olmayan açıqlamalar verir. İndi de dönyanın ən tanınmış fikir adımı, dahi satirik şair Mirzə Ələkber Sabirin kölgəsini qılınclamağa başlayıblar. Vallahibillahi, ayıbdır. Hərdən fikirləşirsən ki, bu da yaz düşüncəyə, təfəkkürə malik insanlar gören ağılsız hərəkət etdikərinin, bilerəkdən və ya bilməyərkən Azərbaycanı istəməyən məkrli qüvvələrin maraqlarına xidmət etdiklərinin fərqindərlərmi? Hər kəsə bəlli olan fakt, ondan ibarətdir ki, ABŞ-in və Qərbin bir sıra qaranlıq dairələrinin cızdıqları və hər zaman həyata keçirməyə çalışdıqları plan möv-cuddur. Həmin plana görə, dövlətlərinin maraqlarını dönyanın müxtəlif bölgələrində təmin etmək üçün müasir silahlardan istifadə etməkdən önce, həmin bölgənin əhalisinin mədəniyyətini, dilini, dinini və adət-ənənesini sıradan çıxarmağa çalışırlar. Gənclərin bəyinlərinə müasirlik və yenilik adı ilə xalqların adət-ənənesinə zidd olan "yeniliklər" getirməyə çalışırlar. Bunun üçün milyonlar və milyadlarla pul xərcləyirlər. Netice vermedikdə, zora əl atırlar. Bunu biz İraqda, Əfqanistanda, Suriyada, Liviyyada və digər bölgələrdə görə bili-dik. Bu baxımdan, demək olar ki, tariximizin qürurverici sehifələrini öz içimizdən olan kamranları, sərdarları, fazillərin ləkələməye çalışımları, birbaşa olmasa da, dolayısı ilə ABŞ-in və Qərbin qaranlıq dairələrinin qlobal maraqlarına xidmət etdiyini göstərir. Otto fon Bismark deyirdi ki, əgər keçmişə atəş açsan, gələcək səni topa tutacaqdır. Fazillərin, kamranların, sərdarların böyük şəxsiyyətlərimiz, sərkərdələrimiz, şair və yazıçılarımızın ləkələməye xidmət edən açıqlamaları, fikirləri, yazıları, onu deməyə əsas verir ki, onlar və ətraflarında olanlar tarixi dərslərdən ibret almayıblar. Bu barədə Georg Wilhelm Friedrich Hegel çox gözəl deyib: "İnsanların tarixdən aldıqları əsas dərs, bundan ibaretdir ki, onlar ondan heç bir dərs ala bilmirlər".

Digər tərəfdən, tarixlə bağlı o şəxslər fikir yürüdə bilər ki, onlar tarixçi alımlardır, müxtəlif ölkələrin nüfuzlu kitabxanalarında saralış kağızlar üzərində baş sindirirlər, gecələr yuxusuz qalıb, gündüzlər istirahətin nə olduğunu bilmədən, tədqiqatlar aparırlar. Bunlar isə, loru dille desək, həpdən-gopdan özlərindən ehtimallar ve ferziyyələr iəli sürür, eləcə də, kimdənse müəyyən tapşırıqlar alıb, başlayırlar yuxarıda qeyd etdiyim kimi, her zaman qürur duyub, fəxr etdiyimiz tariximiz və tarixi şəxsiyyətlərimizlə bağlı ağızları köpüklənə-köpüklənə, hədyanlar danışmağa və ya yazmağa... Özünüzə gəlin, bəy adı ilə çıxış edib, qul xislətindən hələ də azad ola bilməyənlər!

Binəqədidi "Sülh dini-islam" layihəsinin açılışı olub

Binəqədi rayonu 83 nömrəli məktəb-liseyində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu-nun X grant müsabiqəsinin qalibi Nərmin Məhərrəmovanın "Sülh dini - Islam" layihəsinin açılışı tədbiri keçirilib.

Tədbiri giriş nitqi ilə açan Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının baş məsləhətçisi Kubra Əliyarlı ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu gənclər siyasetindən danışır. Gənclər siyasetinin tərkib hissəsi olaraq, yaradılan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu-nun fəalliyətinin gənclərin fərdi, eyni zamanda, gənclər təşkilatlarının layihələrinin reallaşdırılması

üçün olduqca əhəmiyyətli olduğunu bildirib.

Tədbirdə çıxış edən "Sülh dini - Islam" layihəsinin rəhbəri Nərmin Məhərrəmova layihənin həyata keçirilməsinə göstərdiyi maliyyə dəstəyinə görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondu-nun təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, islam dininə həsr olunmuş layihənin keçirilməsi ideyası te-

sadüfi deyil. Islam dininə aid mövzu bu gün kifayət qədər aktualdır. İslam dininin tarixinin və insanları kamilliyyə səsleyən bir din olaraq, bütün gözəlliklərinin gənclərimizə aşınmasına vacibliyini vurğulayıb.

Tədbirdə çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatının baş məsləhətçisi Rahil Şükürov əsası Ümummülli Lider Heydər Əli-

TÖRS BAXIŞ

"Xural" qəzetiňin baş redaktoru Əvəz Zeynallıň guya hər hansı bir ideya əsasında açlığı "Qaynar qazan" rubrikasının, əslində, ad baxımından plagiat olduğunu çıxları bilir. Çünkü vaxtilə fəaliyyəti dayandırılmış ANS telekanalında həmin rubrika əsasında bir sosial-ictimai veriliş gedirdi. İndi, məsələ onda deyil ki, Ə.Zeynallı bu adı oğurlayıb, zətən, onun işi-peşəsi şər-böhtan atıb, haradansı nə isə oğurlamaqdır. O cümlədən, siyasi cinahı radikal müxalifət düşərgəsi olan bu fərd nədənsə, elə özünü sərf edən adamları, məsələn, "Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev dəvət edir, xüsusilə də, hər hansı bir fikri qarşı tərəfin mövqeyini öyrənmədən tirajlayır. Qərəz, şantajçılıq və qisaslılıq istiqamətində dırnaqarası jurnalistliklə məşğul olan Zeynallı bu gün də ucuz və yararsız fikirləri ilə özünü zorla ictimai rəyə sırimaşa çalışır.

Məsələ ondadır ki, onun "Qaynar qazan"ından çox cinnisi tökülmüş ləyeni xatırladan "Oğurluq" rubrikasının növbəti şərhçisi (şərhçisi yox haaa-R.N.) elə Mehman Əliyev olub. Hakimiyətə, dövlət nümayəndələrinə qarşı şər, böhtan, iftira və s. atan həmin M.Əliyev ki, keçmişini axtaranda onun nə qədər kirli işlərlə məşğul olmasını növbəti dəfə qeyd edə bilerik. Xatırlada bilerik ki, M.Əliyevin arvadı zamanında ABŞ-da-Vaşinqtonda, bilavasite erməni lobbisinin sifarişi əsasında fəaliyyət gösətərən QHT-lərin birində koordinator kimi çalışıb. O cümlədən, erməni lobbisi ilə əməkdaşlıq edən diğər QHT - "Sülh və Demokratiya İstututu" adlı qurumun rəhbəri L.Yunuslu yaxından rəfiqəlik edib. Yəni lazımlı gələrsə, sonradan bu faktları daha müfəssəl qaydada ictimai rəyin diqqətinə çatdırıb bilərik.

Ancaq müyyəyen səbəblərdən sonra azadlıqla buraxılan, uzağı, 18 gün hebsə belə dözə bilməyən M.Əliyev indi yenidən döñüb-olub müxalifətin "mübariz" adımı və giri Ə.Zeynallıının qaynar ləyənине.

Külli miqdarda pul toplanmışdı..

XATIRLATMA: Hüquq müdafiəcisi Sa-

Əvəz Zeynallıının qaynar ləyəni

Yaxud şər-böhtan üzərində formalaşmış reket jurnalistin Mehman Əliyev "eşqi"

hib Məmmədovun 2015-ci ildə ölkə saytlarının birinə M.Əliyev barədə verdiyi açıqlamasında qarşı tərəfin heç də sözünə sadiq qalan və kişi xüsusiyyətinə malik olan tələblərə cavab verən insan olmadığını dile getirib. Linki də təqdim etməklə, M.Əliyev barədə fikirləri diqqətinizə çatdırırıq. (http://az.azvision.az/%60Mehman_Eliyev_mene_yalvarirdi...%60_-71924-xeber.html)

SİTAT: "Bu, o adamdır ki, vaxtıla mən Prezident Aparatında (indiki Prezident Administrasiyası-R.N.) şöbə müdürü işləyəndə, qəbul otağımda gəzirdi. Şəxsi firma təsis eləmişdi və guya Sumqayıtla bağlı film çəkəcəkdi. Mənə yalvarıb, inan-

dirmişdi ki, film çox vacibdir. Mən də Sumqayıt və daha 3 rayon icra hakimiyyəti başçılarına həmin hesablara müəssisələrdən pul köçürülməsini tapşırımdı. Külli miqdarda pul toplanmışdı. İyun hadisələri baş verdi və bu şəxs həmin pulla indiki "...turan" agentliyini yaratdı, o dövr üçün müasir avadanlıqlar aldı."

Beleliklə, M.Əliyev əgər həqiqətən də, özünü təqdim etdiyi xüsusiyyətlərə malik olsaydı, heç neyə baxmayaraq, vədinə əməl edərdi, daha baş veren hadisələri bəhane edib, sonradan əldə etdiyi pul-paranı şəxsi biznesinə çevirməzdı.

Cəmiyyət bunları qəbul etmir!

Növbəti bir fakta diqqət yetirək. 2013-cü ilin prezident seçkiləri ərefəsində "Milli Şura"nın Cəmil Həsənlidən önceki sədri Rüstəm İbrahimbəyovun Rusiya vətəndaşlığından çıxarılması, beləliklə də, Azərbaycana gəlib prezident seçkilərində "vahid namizəd" kimi iştirak etməsi üçün Rusyanın prezidentine məktub yazan, daha çox isə yalvarıb-yaxaran M.Əliyev sübut edib ki, o, təkcə rusun deyil, erməninin də qarşısında diz çökəməyə hazır ola biləcək qədər xəyanətkar bir fərddir. Çünkü "Milli Şura"nın yaradılmasının arxasında Rusyanın qaranlıq

dairələrinin dayanması sübuta yetirilmişdi, həmin dairələri maliyyələşdirənlər arxasında ermənilərin də olması isbatlanmışdı.

İndi, bu "adam" utanıb-qızarmadan, özünü az qala məlek qismində göstərir, Ə.Zeynallı kimi lüzumsuz "jurnalistlər" isə, nece deyərlər, M.Əliyevin dalına fitil qoyub-odlarylар ki, ağlına gələn iftiralarını töksün hakimiyətin üzərinə. Ancaq alınmayacaq. Ona görə alınmayacaq ki, belələri ya "qaynar qazanlar"da, ifrəyəna qədər qaynayıb, lazımsız mehlullara döñecəklər, ya da cinni tökülmüş ləyənlərdə kif basacaqlar. Çünkü cəmiyyət bunları qəbul etmir!

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Cəmil Həsənlinin Əli Kərimli ilə yolları ayrılır

Bu, bir reallığı eks etdirən faktdır ki, müxalif düşərgəsində təmsil olunan partiya sədrlerinin böyük eksəriyyəti siyasetə yalnız gelir mənbəyi kimi baxır. Cəmiyyətin onlara münasibətinin hansı formada olması o qədər də maraq kəsb etmir. Başlıca şərt xarici maraqlı qüvvələr, eləcə də, yerli pozucu qrupların münasibətidir. Əger belə olmasayıd, 25 il yaxındır ki, siyasetdə olub, heç bir uğur qazana bilməyən İsa Qəmər, Əli Kərimli, Arif Hacılı, Sərdar Cəlaloğlu və digərləri, loru dille desək, şələ-şülələrlərini götürüb, siyaset meydانını tərk edərlər. Ancaq fakt odur ki, onlar bu reallığı qəbul etmirlər. Hələ də siyasetdədir. Başları dəfələrde daş parçasına düşə də, neinki siyasetdən, hətta sədrlik kreslosundan el çəkmək fikrində deyillər. Fikir verin, 1993-cü ildən bu gün qədər keçirilən prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərində müxalif düşərgəsində təmsil olunan dağıcı müxalif partiyalardan cüzi səs qazanıb, seçkili orqanlarda təmsil olunan olmayıb.

Uğursuzluq müxalifətin alın yazısıdır

Səbəb yenə də bəllidir. Cəmiyyət dağıcı müxalif ünsürləri qəbul etmir. İctimaiyyət datidiyi və pozucu fəaliyyət yolu tutan qəmbərləri, kərimliləri və haclıları qətiyyətli redd edir. Ancaq gö-

aciz qaldıqlarından çıkış yolunu şəbəkədəki status yazan dostlarını bloklamaqda görülür.

"Milli Şura" qarənlıq kölgəyə çevrilir

Siyasi mübarizədə olduğu kimi, sosial şəbəkələrdə də ağır məglubiyyətə uğrayan kərimlilər bu dəfə fəaliyyətləri təmsil olunduqları "Milli Şura"da qarşıya çıxırlar. Çünkü Ə.Kərimli-nin "Milli Şura"nın namizədi olmaq məsələsində C.Həsənli probleme ənvarılıb. "Milli Şura"nın sədri heç vəchlə namizədlik iddiasından imtina etmək fikrində deyil. Bu isə "şura" daxilində, onsu da gərgin olan münasibətlərin daha da dərinləşməsinə gətirib çıxarır. Alınan məlumatlara görə, C.Həsənli Ə.Kərimli qarşısında ultimativ tələb qoyub. Namizəd olmayacağı təqdirdə, "Milli Şura"nın sədriyindən istefə verməklə, qurumun buraxıldığını elan edəcək. Bu tələb Ə.Kərimli üçün ciddi narahatlıq yaradıb. Ona görə də, C.Həsənlinin yola gətirilməsi üçün "Milli Şura"nın yaradılmasında maddi və mənəvi dəstək göstərmiş xarici qüvvələrlə müəyyən danışqlar və sövdələşmələr aparır. Danışqların nəticəsiz qalacağı təqdirdə, Ə.Kərimlinin vəziyyətinin fənadan da ağır olacağı şübhəsizdir.

i.ƏLİYEV

Tramp Büyük Britaniyaya səfər edəcək

ABŞ prezidenti Donald Tramp Büyük Britaniyaya səfər edəcək. Teleqraf.com xəbər verir ki, bu barədə Britaniya rəsmiləri məlumat verib. Səfərin dəqiq tarixi açıqlanmayıb. Qeyd edək ki, Trampın fevral ayında Britaniyaya səfər edəcəyi planlaşdırılsa da, sonradan bu səfər ləğv edilib. Davosda İngilterənin baş naziri Tereza Meylə görüşən Tramp birge mətbuat konfransında iki ölkə arasındakı münasibətlərin möhkəmliyini nəzərdə tutaraq "sizə bir şey olsa, yanınızda yox, sizin üçün mübarizə aparacaq" deyə bildirib. Xatırladıq ki, 2017-ci ilin yanvarında Britaniya kralı II Elizabeth Trampı ölkəsinə dəvət etmişdi. Amma İngiltərə ictimaiyyətindəki təpki üzündən səfər təxirə salınıb. Trampın Britaniyaya səfər etməməsi üçün 2 milyon imza toplanıb. Parlamentin sədri Con Berkov isə bildirib ki, əgər Tramp Londona səfər etsə onu çıxış üçün parlamente dəvət etməyəcək.

İl ərzində 3,3 milyondan çox yol hərəkəti qayda pozuntusu qeydə alınıb

Dövlət Yol Polisi tərəfindən il ərzində 3,3 milyondan çox yol hərəkəti qayda pozuntusu qeydə alınıb. Bunlardan 9,4 minə yaxın nəqliyyat vasitələrinin sərəx vəziyyətdə idarə edilməsi, 1,7 milyondan çoxu sürət həddinin aşılması, 140,5 min ötə, manevi və qarşidan gələn nəqliyyatın hərəkət zolağına çıxma, 135 minə yaxın isə yolayıcını keçmə qaydalarının pozulması ilə bağlı olub. AZERTAC xəbər verir ki, bunu Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi idarəsində 2017-ci ildə yol hərəkəti tehlükəsizliyinin temini sahəsində görülen işlər və qarşida duran vezifələrə həsr olmuş geniş əməliyyat müşavirəsində idarenin reisi, polis general-mayoru Ramiz Zeynalov deyib. Baş idarə rəisi bildirib ki, qayda pozuntularına görə 10 min 996 nəfərin sürücülük hüququ məhdudlaşdırılıb. Həmin inzibati xətaların 63,3 fai zi xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə, qalanları isə "i-patru" sistemi vasitəsilə və əməkdaşlar tərəfindən aşkarlanıb.

27 yanvar 2018-ci il

Tahir Kərimli: "Faciə günü də Əli Kərimlinin şou yaratmağa çalışması onun bütün kriteriyaları aşdığını gösterir"

- Tahir bay, 20 Yanvar faciəsinin ildönümü günü Əli Kərimli şou yaratmağa cəhdər görəstərdi. Faciə günü də Ə.Kərimlinin bu cür mövqə sərgiləməsi ilə artıq onun bütün kriteriyaları aşdığını demək olarım?

- 20 Yanvar ele bir gündür ki, həmin gün iqtidár-müxalifət fərqi olmalı deyil. Şəhidlər Xiyabanında yatan şəhidlərimizin müqəddəs ruhu qarşısında hər kəs susmalıdır, əsasən də, müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər. Yeni 20 Yanvar faciəsinin ildönümü günündən müxalifət partiya sədrləri öz məqsədləri üçün istifadəm etməlidirlər. Bir sözlə, 20 Yanvar faciəsinin ildönümü günü Şəhidlər Xiyabına şəhidlərimizi ziyarətə ge-

Müsahibimiz Vəhdət partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimlidir

lən insanların diqqətini özlərinə cəlb etmək təqdirəlayiq hal deyil. Faciəmiz günü də Ə.Kərimlinin şou yaratmağa çalışması onun bü-

tün kriteriyaları aşdığını gösterir. Özlerinin sosial bazasını itirdikləri halda, müxalifət təzədən Şəhidlər Xiyabanını ziyarətə gələn insanlardan faydalanaq istəyiblər. Amma onlar başa düşmürələr ki, müxalifətçilər belə hərəkətlərə əl ataraq, xalqın gözündən düşürələr. Qəti şəkildə biz bunu pisleyirik. Bununla belə, əminliklə demək olar ki, Ə.Kərimli və onun etrafında olanlar nə isə bir şou yaradaraq, özlərinə siyasi dividend qazana bilmezlər. Çünkü Ə.Kərimli cəmiyyətdə qəbul edilmir. Onun anormal əməlləri ikrah doğurur. Müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin özləri də çox gözəl bilirlər ki, onların xalq tərəfindən heç bir sosial bazası yoxdur ve onlar hər hansı bir məsələni gündəmə getirməklə heç vaxt uğur qazana

bilməyəcəklər.

- Əli Kərimlinin seçkilərdə namızəd qismində çıxış etməsi nə dərəcədə onun üçün uğurlu olacaq?

- Müxalifət qəbul etməlidir ki, onların hakimiyyətə gəlmələri mümkün olmayacaq. Çünkü xalq tərəfindən onların heç bir dayağı yoxdur. O cümlədən də, müxalifət düşərgəsində partiyalar arasında ciddi ixtilaflar mövcuddur. Bele olan halda, onlar hansı ümidi gələcəyə baxırlar. Sadəcə olaraq, qurduqları xeyallar etrafında dañışmayı xoşlayırlar. Çünkü müxalifət bir-birinə qarşı səmimi deyil. Bu baxımdan da, onlar uğura doğru deyil, bataqlığa istiqamət almışlardır.

- İsa Qəmbər və Əli Kərimli özlərini müxalifət düşərgəsində ən şanslı namızədlər hesab edirlər. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Ümumiyyətlə, bu gün müxalifətə olan hər bir partiya sədri özünü bu il keçiriləcək prezident seçkilərində şanslı namızədi kimi görür. Mümkün deyil ki, İ.Qəmbər və Ə.Kərimli özünü müxalifətin ən şanslı namızədi kimi görsün. Ümumiyyətlə, insanın özü haqqında mülahizə yürütməsi düzgün qəbul olunmur. Demək olar ki, radikal müxalifət düşərgəsində olan şəxslərin hər biri bir-biri ilə mübarizə aparırlar. Bu da, onların sıradan çıxmamasına getirib çıxaran amillərə dəndir.

GÜLYANƏ

Müxalifətönümlü siyasıləşmiş QHT-lərin xəyanətkarlığı ifşa olunur

QHT-lər hər hansı bir ictimai maraqların təmin edilməsi istiqamətində birləşmiş könülli qruplardır. Bu qrupların fəaliyyəti onların nizamnaməsi ilə tənzimlənir. Hər bir QHT-nin özünün nizamnaməsi olmalıdır ki, onun bütün fəaliyyəti, məhz həmin nizamnamə üzrə qurulsun. Nizamnamədə isə siyasi fəaliyyət, yaxud hər hansı bir siyasi düşərgənin missiyasına xidmət etmək kimi fəaliyyətə təsbit olunmur.

Nə yaxşı ki, bəzi QHT-lər öz nizamnamə məqsədlərinən kənarə çıxaraq, siyasi fəaliyyətə məşğul olmağa cəhd göstərir və yaxud ayrı ayrı siyasi partiyaların mövqelerində çıxış edirlər. Yeni ayrı-ayrı siyasi partiyaların çırçık məqsədlərinə çatması üçün onlara müyyəyen dəstək verirlər. Bu cür hərəkətlər qanuna yolverilməzdir.

Təessüflər olsun ki, dünya praktikasında özünəməxsus vəzifə və səlahiyyətlərini unudub, yalnız şəxsi və korporativ maraqlarını təmin etmək məqsədi gündən bir qrup şəxsin idarə etdiyi siyasıləşmiş QHT-lər də var. Ölkəmizdə de bu cür QHT-lərin sayı heç də az deyil. Onların əsas gelir mənbələri xarici donorların ayırdıqları grantlardır. Bəzi təşkilatlar göndərdikləri məlumatlarla Azərbaycanın üzvü olduğu beynəlxalq təşkilatlarda ölkəmizə qarşı qərəzlə kampa niyalar təşkil etməklə məşğuldurlar. Bu şəbəkənin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri də Azərbaycan dövləti və hakimiyətin siyaseti haqqında müsbət mövqədə olan və müsbət fikirlər səsləndirən ictimaiyyət nümayəndələrini, ziyanları, habelə, Azərbaycana dost münasibəti olan xarici təşkilatları, ekspertləri gözən salmaq və onlara qarşı inamsızlıq mühiti yaratmaqdır.

Bəzi müxalif siyasi partiyalar bir neçə QHT yaradıb, daha sonra siya-

si maraqlarını həmin təşkilatlar vəsittələrə həyata keçirirlər. Həmin QHT-lər dövlət qeydiyyatından keçmək belə istəmir. Çünkü belə olan halda, dövlət hesabından yayınaraq, yalnız öz donorlarına hesabat verirlər. Bu təşkilatlar siyasetə qarışaraq, hənsi bir siyasi partiyadan maraqlarına xidmət edirən, onların siyasi partiyadan heç bir fərqi qalmır. Eyni zamanda, bu cür təşkilatlar müxalif qüvvələrin təsiri altında dövlətin mili maraq və menafelərinin ziddine fəaliyyət göstərirlerse, təbii ki, bu cür siyasıləşmiş QHT-lər cəzasız qalmalıdır.

Siyasıləşmiş QHT-lər müdafiaçılərinin marioneti, buyruq qullarıdır və fəaliyyətləri xəyanətə köklənib

Araşdırımlar göstərir ki, barəsində səhəbət gedən QHT-lər, əsasən, Qərbədən qrant alır, onların verdiyi maliyyə hesabına müxtəlif layihələr həyata keçirirlər. Bu fonda, həmçinin, belə demək mümkünsə, həmin dairələrin sifarişlərini de icra edirlər. Lakin qanunları pozmalarına, yaratdıqları QHT-lərə özlərinin şəxsi vəlanma mənbəyi kimi yanaşmalarına baxmayaq, Qərb ölkələri bunları bilə-bilə hələ də onlara əməkdaşlıq edir. Hətta fürsət düşən kimi bu istiqamətdə əməkdaşlığı genişləndirməyə de çalışırlar. Xaricdən qrant alan QHT-lər, məhz onların maraqlarına xidmət etdiklərinə görə, sifarişlərini yerinə yetirdiklərinə görə, Qərb dairələri də bu qüvvələri mü-

dafiə etməkdə və əməkdaşlığı genişləndirməkdə davam edirlər.

"Sühl və Demokratiya İnstitutu"nın rəhbəri Leyla Yunus və onun kimi xəyanətkarların fəaliyyəti, artıq cəmiyyətimizə bəllidir. Bunları QHT adlandırmaq da doğru deyil. Çünkü bunlar ictimai maraqların təmin edilməsi istiqamətində, ictimai həyatın ayrı-ayrı sahələrinə xidmət edən, humanitar, könülli fəaliyyətə məşğul olmur, cəmiyyət və dövlətə qarşı qərəzli mövqə nümayiş etdirirlər. Onların nümayiş etdirdikləri siyasi fəaliyyətdən açıq görünür ki, bunlar ölkəmizə qənim kəsilmiş şəxslərdir. Bu şəxslər Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi uğurlara paxılıqlı hiss ilə yaşırlarsa, bu uğurlara nə isə bir kölgə salmağa çalışırlarsa, deməli, fəaliyyətləri, bütövlükdə, milli maraqlarımıza zidd olan bir hərəkətlərdir.

Bir çox QHT-lər yalnız özlərini qanunların müdafiəçisi kimi qələmə verməyə çalışırlar. Amma bu heç də belə deyil. Həmin QHT-de idarə Heyətinin, Nəzarət-Təftiş Komissiyası kimi qurumların olduğunu görmürük. Həmin QHT-lərin hənsi bir ictimai faydalı əməyinin də şahidi olmamışdır. Deməli, bu QHT-lər ancaq bəzi xarici təşkilatların təsiri altına düşüb, maddi həvəsləndirmə, açacaqları vəsaitlər müqabilində, xəyanətkarcasına ölkədə sabitliyə pozmaq istiqamətində fəaliyyət göstərməyə çalışırlar.

Azərbaycan qanunvericiliyində QHT-lərin fəaliyyətini tənzimleyən və pozucu hərəkətlərin qarşısını almaq üçün kifayət qədər müvafiq mütdeələr vardır. Bu mütdeələrlərə əməl etmek isə, hər bir QHT və vətəndaşın borcudur. Əlbəttə, bu mütdeələrlər heç də QHT fəaliyyətini məhdudlaşdırmağa, onların işini çətinləşdirməyə yönəlməyib. Lakin qanunun tələblərinə əməl etmek hər bir QHT və vətəndaşdan tələb olunmalıdır.

İnam HACIYEV

Polis qanunsuz saxlanılan 4 silahı müsadırə edib

Daxili işlər orqanları tərəfindən qanunsuz saxlanılan silah-sursatın aşkar edilərək götürülməsi, eyni zamanda könülli təhvil verilmesi məqsədilə uğurlu əməliyyat-axtarış və profilaktiki tədbirlər davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat xidmətindən SIA-ya verilən məlumatə görə, yanvarın 25-də Yasamal Rayon Polis İdarəesi əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində Şərur rayon sakini, əvvəller məhkum olmuş İntiqam Bağırov saxlanılıb. Onun çantasasına baxış zamanı nömrəsi silinmiş "Makarov" markalı tapança, 3 ədəd patron və 1 ədəd patron darağı aşkar edilib.

Həyata keçirilən digər tədbirlər nəticəsində Neftçala Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları Həsənabad qəsəbə sakini Çingiz Ağayevin yaşadığı evə baxış zamanı, Ucar Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları isə Göyçay rayon sakini Daşqın Məmmədovdan ümumilikdə, 2 ədəd müvafiq sənedləri olmayan "TOZ" markalı təfəng götürüb. Saxlanılan şəxslər götürülmüş maddi sübutterlərə birgə istintaqa təhvil verilib. Faktlərlə bağlı cinayət işləri başlanılıb. Həmçinin, aparılan profilaktiki tədbirlər nəticəsində Bakı şəhər sakini Qəhrəman Cəfərov tapıldığı 1 ədəd "AKS 74" markalı nömrəsi silinmiş avtomat silahını, 8 ədəd patron və 1 patron darağını könülli olaraq Yasamal RP-in 28-ci Polis Bölüməsinə təhvil verib.

Külli miqdarda narkotik tutuldu

Respublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirləri qətiyyətlə davam etdirilir. Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat xidmətindən SIA-ya verilən məlumatə görə, bu istiqamətdə həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində yanvarın 25-də ümumi çəkisi 12 kiloqrama yaxın müxtəlif növ narkotik vasitə, o cümlədən 2 kilogramdan artıq heroin, 8,5 kilogramdan çox tiryek və 1,3 kiloqrama yaxın marijuana götürüllər.

Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 27-ci Polis Bölüməsi əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Bakı şəhər sakini, əvvəller məhkum olmuş Ağakərim Axundovdan 1 kiloqram 671 qram heroin götürüllər. Bileşuvər Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Cəlilabad rayon sakini Nurid Əhmədovun idarə etdiyi "VAZ-2106" markalı avtomobile baxış keçirilib. Oradan sürücü və sənəşini, həmyerlisini, əvvəller məhkum olmuş Zaur Məmmədova məxsus 8 kilogram 520 qram tiryek aşkar edilib. Quba Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən Zərdabi kənd sakini Yadigar Əlizadən 321 qram heroin, Mingəçevir Şəhər Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən Bakı şəhər sakini, əvvəller məhkum olmuş Vurğun Abdulovdan 453 qram, Zaqatala Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən Əliabad qəsəbə sakini Elgüt Ağaməmmədovdan 21,9 qram, yaşadığı evə baxış zamanı isə eləv 435 qram marijuana aşkar edilərək götürüllər. Saxlanılan şəxslər götürülmüş maddi sübutterlərlə birgə istintaqa təhvil verilib. Faktlərlə bağlı cinayət işləri başlanılıb.

İnsanın və vətəndaşın hüquq və azadlıqlarının əlamətləri, strukturu və prinsipləri

Bütün ölkələrin konstitusiyalarının, o cümlədən, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının müəyyənləşdirildiyi və həll etdiyi başlıca məsələlərdən biri şəxsiyyətin hüquqi statusu (vəziyyəti) məsələsidir. Şəxsiyyətin hüquqi statusu (insanın konstitusyon statusu) dedikdə, konstitusiyada təsbit edilən əsas insan və vətəndaş hüquqlarının (azadlıqlarının) və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür.

İnsan hüquqları (azadlıqları) və onların prinsipləri: şəxsiyyətin hüquqi statusu özündə en esas və başlıca hüquqları əhatə edir. Bu hüquqları (azadlıqları) iki qrupa bölmək olar:

- İnsan hüquqlarına (azadlıqlarına);
- vətəndaş hüquqlarına.

İnsan hüquqları (azadlıqları) dedikdə, bütün insanların malik olduğu hüquqlar (azadlıqlar) başa düşülür. Bu hüquqları (azadlıqları) insan doğulduğu andan, insanın doğulması ilə, necə deyərlər, "avtomatik surətdə" emələ gelir. Özü de insanlar göstərilən hüquqları (azadlıqları) yaşadığı dövlətə mənsubiyətindən, həmin dövlətin vətəndaşı sayılmasından asılı olmayaraq, əldə edirlər. Bir daha təkrar edərək, göstərilir ki, dövlət öz qanunları ilə vətəndaşlarına bu cür hüquqlar verə bilmez, çünki həmin hüquqları insanlar doğulan kimi qazanırlar.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası insanın və vətəndaşın hüquq və azadlıqları təsbit olunmuşdur. Vətəndaş hüquqları fərdin dövlətlə münasibətlərini ifadə edir. İnsanın hüquqlarını dövlət qanunsuz müdaxilədən müdafiə edir. Vətəndaşın statusunu onun dövlətlə xüsusi hüquqi əlaqəsi - vətəndaşlıq institutu müəyyən edir. Vətəndaş hüquqlarından fərqli olaraq, insan hüquqları yalnız mənəvi və sosial kateqoriya kimi çıxış edir. İnsan hüquqlarına aşağıdakı əlamətlər xarakterikdir:

1. İnsan hüquqları insanın təbiiyi və sosiallığının vəhdəti əsasında meydana gelir və inkişaf edir;
2. Obyektivdir;
3. İnsana anadangəlmə məxsusdur;
4. Toxunulmazdır, pozulmazdır, təbiidir;
5. Birbaşa qüvvəyə malikdir;
6. Ali nemətdir;
7. Hüququn zəruri hissəsidir;
8. İnsan və dövlət arasında qarşılıqlı münasibətlərin princip və normalarını özündə eks etdirir;
9. Dövlət tərəfindən müdafiə olunur.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının "Əsas insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları" adlanan fəslində yuxarıda

göstərilən prinsiplər üzrə hüquq və azadlıqları göstərilmişdir. Göstərilən hüquq və azadlıqlar Azərbaycan Respublikası ərazisində olan, Azərbaycan Respublikası vətəndaşı, əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs olmasından asılı olmayaraq, hər kəs üçün təninin, vətəndaşlar insan hüquqlarından tam həcmde istifadə etdiyi halda, dövlətin vətəndaşı olmayan, lakin dövlət ərazisində müvəqqəti olan və ya daimi yaşayan şəxslər, yeni əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, yalnız qanunla nəzərdə tutulan hallarda vətəndaş hüquqlarında olmayan şəxslər, yalnız qanunla nəzərdə tutulan hallarda, vətəndaş hüquqlarından istifadə edə bilərlər. Əsasən, siyasi hüquqlar - vətəndaşlıq hüququ, cəmiyyətin və dövlətin siyasi həyatında iştirak hüququ, dövlətin idare olunmasında iştirak etmək hüququ və müraciət etmək hüququ yalnız Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına məxsusdur. Konstitusiyada yalnız Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

- Vətəne sədəqət,
- Vətəni müdafiə,
- Dövlət rəmzlərinə hörmət

Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının təmini üzrə vəzifəni öz üzərinə götürən dövlət, ondan qanunlarda öz eksini tapmış normalara uyğun davranış tələb edir. Dövlət fərdə qarşı öz tələblərini vəzifələr sistemi şəklində irəli sürür. Vəzifə isə, insanın obyektiv zəruri və məcburi davranışıdır. Vəzifə, hüquqi statusun hüquq və azadlıqlar qədər əhəmiyyətli elementidir. Onlar qırılmaz şəkilde bir-birinə bağlıdır və bir-birindən asılı olmadan mövcud ola bilməzler. Bu cür asılılıq insanların əxlaqi qarşılıqlı fealiyyətini yaradır. "İnsan hüquqları haqqında ümumi Bəyannamə"nin 1-ci maddəsi bəyan edir: "Bütün insanlar azad, hüquq və leyqətlərinə görə bərabər döyürlər. Onlar idrak və vicdانا malikdirlər və bir-birile qardaşlıq ruhunda davranmalıdır".

Beləliklə, hüquq, azadlıq və vəzifələri ehtiva edən insan və vətəndaşın hüquqi statusu, insanların bir-birile qarşılıqlı əlaqəsinin tarazlaşdırılmış əsullarının yaradılmasına və fərdin cəmiyyətin və dövlətin normal münasibət-

lərinin qurulmasına məqsədönlü şəkildə təsir göstərir. İnsan və vətəndaşın hüquqlarından danışarkən, əlbəttə ki, birinci növbədə onların bugünkü həyata keçirilməsi mexanizmləri və əsullarından danışmaq zərureti yaranır. Burada da, insan hüquqlarının mövcudluğu və fealiyyəti prinsiplərinə toxunmaq çox vacibdir.

Bu prinsiplər, özünə demokratik xarici ölkələrdə insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının inkişafının müterəqqi təcrübəsinə, həmçinin də, "İnsan hüquqları haqqında ümumi Bəyannamə"də, "Mülli və siyasi hüquqlar haqqında Pakt"da, "İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında beynəlxalq Pakt"da, "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasında" və bir sıra digər universal və regional aktlarda əks olunmuş, insan hüquqları müdafiəsinin beynəlxalq-hüquqi aspektlərini mənimsəyərək, öz əksini Azərbaycan Respublikasının Əsas Qanununda - Konstitusiyada tapmışdır.

Əsas Qanununda:

- ümumilik, ayrılmazlıq, pozulmazlıq və toxunulmazlıq prinsipləri,
- bərabərlik prinsipi,
- dövlət müdafiəsi prinsipi,
- insan və vətəndaşın hüquqi

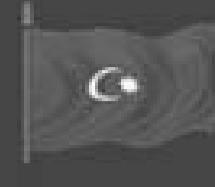
statusunun əsas prinsipləri təsbit olunmuşdur.

İnsan və vətəndaşın hüquqi statusunun bütün bu konstitusion prinsipləri Azərbaycan dövlətinin insan və vətəndaşın hüquq və azadlıqları sferasında siyasetinin əsas istiqamətlərini müəyyən edir və onların hüquqi statusunun əsasını təşkil edir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında göstərilir ki, əsas hüquq və azadlıqlar toxunulmazdır və hər kəsə anadangəlmə mənsubdur.

İnsan və vətəndaşın hüquqi statusunun əsas prinsiplərdən başqa digər prinsiplərə aşağıdakılardır da aid etmək olar:

1. dövlət insan hüquqlarını müdafiə edir;
2. insan hüquqları ali sərvətdir;
3. insan hüquqları hakimiyət üzərində nəzarət vasitəsidir;
4. insan və vətəndaşın hüquq və azadlıqlarının təmini zamanı ayri-seçkiliyə yol vermək olmaz;
5. insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunması başqalarının hüquq və azadlıqlarını pozmamalıdır;
6. hər hansı bir dövlətin əraziində əsas hüquq və azadlıqlar eyni olmalıdır;
7. şəxsi, siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni hüquq və azadlıqlar bərabər səviyyəlidirlər;
8. kollektiv hüquqlar fərdin hüquqlarından ayrılmazdır;

İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqları mürəkkəb struktura

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

malikdirlər. Onları aşağıdakı kriteriyalar üzrə təsnifləşdirmək olar:

1. Əsas hüquq və azadlıqları üç mərhələyə bölmək olar:

1. şəxsi və siyasi hüquq və azadlıqlar,
2. sosial, iqtisadi və mədəni,
3. ümumbəşeri,

2. Məzmununa görə onlar 5 yerə ayrılır:

1. şəxsi,
2. siyasi,
3. iqtisadi,
4. sosial,
5. mədəni,

3. Tabeçiliyinə görə:

1. əsas,
2. əlavə hüquq və azadlıqlar mövcuddur.

4. Hər hansı bir dövlətə mənsubiyətindən asılı olaqar:

1. Azərbaycan vətəndaşlarına aid hüquq və azadlıqlar;
2. xarici vətəndaşlara aid hüquq və azadlıqlar;

3. ikili vətəndaşlara aid hüquq və azadlıqlar;

4. vətəndaşlığı olmayan şəxslərə aid hüquq və azadlıqlar vardır.

5. Yayılması dərəcəsindən asılı olaqar:

1. ümumi (bütün vətəndaşlara aid);
2. xüsusi (sosial, xidməti, yaş və s. faktorlardan asılı olaqar).

6. Subyektlərin xarakterindən asılı olaqar:

1. fərdi,
2. kollektiv.

7. Onların həyata keçirilməsində dövlətin rolundan asılı olaqar:

1. neqativ,
2. pozitiv hüquq və azadlıqlar vardır.

Beləliklə, Azərbaycan Konstitusiyası hüquqi dövlətin əsas prinsipləri olan qanunun alılıyin, ümumi bərabərliyin hüquq və azadlıqların, hakimiyətin bölgüsü və hakimiyət üzərində nəzarətin, prezidentlik təsisatının reallaşmasının əsas təminatçıdır.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyası ölkənin demokratik və sivil yolla inkişafının en başlıca teminatıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də fealiyyətində daim Əsas Qanuna istinad edərək, respublika ümumbəşeri demokratik dəyərlərin, hüquqi dövlət quruculuğunda qanunun alılıyının tam təminatına çalışır. Son illərdə başlanılmış məhkəmə-hüquq İslahatlarının yeni mərhəlesi ədalet mühakiməsinin səmərəli təşkilinə, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı təminatına yönəlmüşdür. Həyata keçirilən bu İslahatlar respublikamızda qanunçuluğun, hüquq qaydalarının daha da möhkəmənmesinə, konstitusion normaların tam bərərə olmasına xidmət edir.

**Vahid ÖMƏROV,
falsəfə üzrə falsəfə doktoru**

Dünya Bankının reytingində ÜDM-ə görə Ermənistan 195 dövlət arasında 130-cu yerdədir. Ötən ildə Ermənistanın ÜDM-i 10 milyard 547 milyon dollar olub. Ermənistan Dövlət Statistika Xidmətinin məlumatına görə 2017-ci ilin may ayına görə dövlət borcu 6 milyard 95 milyon dollardır. Bu rəqəmin 4 milyard 373.3 milyonu xarici borcun, 1 milyard 170.6 milyonu daxili borcun payına düşür. "Transparency International"ın korrupsiya reytingində görə 2016-ci ildə Ermənistan 33 balla 113-cü yerdədir. [i]

Hər üç vətəndaşından biri yoxsul olan Ermənistan

Ermənistan Dövlət Statistika Xidmətinin Sədrinin məsləhətçisi Diana Martirosyan 5 dekabr 2017-ci ildə mətbuataya verdiyi açıqlamada qeyd edir ki, ölkə vətəndaşlarının hər üç nəfərdən biri yoxsuldur. Buna görə kasıblar ölkə əhalisinin 29.4 faizini təşkil edir ki, onlardan 1.8 faizi çox yoxul, 8 faizi olduqca yoxsuldur. Ölkə üzrə yoxulların sayı isə təxminən 800 min nəfəkdir. Yoxullar nəzərdə tutulan

40.867 dramdan (99.7 dollar) az pul xərcleyirlər.

Yoxsulluq əməsi ayda 40 867 dramdan (85 dollar) az xərcleyən vətəndaşlara aiddir. Ayda 33 418 dramdan (69 dollar) az geliri olanlar çox yoxsul, 23 313 dramdan (48 dollar) az geliri olanlar səfəlet içində yaşayanlar hesab edilir. Maraqlıdır ki, Ermənistan hələ də 2009-cu ilə - iqtisadi böhranından əvvəlki yoxsulluq həddinə enmə-

yib. Belə ki, 2008-ci ildə yoxsullar əhalinin 27.6 faiz təşkil edirdi. Bir başqa əhəmiyyətli göstərici də bölgələr arasında yoxsulluq həddinin qeyri-bərabər paylaşımıdır. İrəvanda yoxsulluq həddi 24.9 faizdir, digər bölgələrde bu fərq 33.2 faizə qədər yüksəlir.

Yoxsulluğun qarşısının alınması üçün 63.2 milyard dram (130.3 milyon dollar) lazımdır ki, bu da ÜDM-in 1.2 faizini təşkil

edir və Ermənistan kimi bir dövlət üçün olduqca böyük rəqəmdir. Çox yoxsul olanların sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün 1.4 milyard dram-ÜDM-in 0.03 faizi lazımdır. [ii]

Ermənistanın 2014-2025-ci ilər üçün Strateji inkişaf perspektivi proqramında hökumət yoxsulluq həddini 24 faizə endirməyi planlaşdırısa da, mövcud iqtisadi göstəricilər bunun mümkün olmayacağı deyir.

Dünya Bankının iqtisadçısı Morits Meyer Ermənistanda yoxsulluq həddinin azaldılması üçün iqtisadi inkişafın təmin edilməsini, xaricdə, xüsusilə Rusiyadakı erməni qasrbayterlərin ölkələrinə pul tərəsəfənin artmasını şərt olaraq görür.

2018-ci ilin dövlət bütçəsini deyərləndirən "ELK-Çıxış" müxalifət fraksiyasının nümayəndəsi Nikol Paşinyan isə son üç ilde pensiya və sosial təminat xərclərinin artırılmadığını, 2017-ci ildə infilyasiyanın 2.7 faiz olduğunu, 2018-ci ildə isə 4 faizə yüksələcəyini bildirib.

Doing Business məlumatlarına görə sərməyə mühitine görə Ermənistan 9 pille gerileyərək 47-ci yerde qərar tutub. [iii]

Cari ilin əvvəllerində Baş nazir Karen Karapetyan və Prezident Serj Sərkisyan "Ermənistana sərməyə yatranlar Klubu"nun ölkəyə 1 milyard dollar sərməyə qoyacağını bildirsələr də, 2017-ci il bitmək üzrəyən bu program daxilində hələ 1 dollar da sərməyə gəlməyib. Maraqlıdır ki, buna baxma yaraq hər ikisi mütəmadi olaraq bu informasiyanı yüksək tribunaldardan tekrarlayaraq özlərinə siyasi divident qazanır, xalqı isə aldadırlar. [iv] Bir digər maraqlı məqam isə bu fikrin Baş nazir Karapetyan tərəfindən ortaya atılmışına baxmayaraq, Prezident Sərkisyanın buna sahib çıxmazı və öz təşəbbüsü kimi qeyd etməsidir.

Ukraynanın TEXTY Analitika Mərkəzinin hesablamalarına görə, Ermənistan dönyaın ən kasib ölkələri sıyahısında yer alır. [v]

Ermənistan Mərkəzi Bankının statistik göstəricilərinə görə, 2017-ci ilin oktyabr ayında ölkədən sərməyə çıxişi 115 milyon dollar olub. Sərmayenin ölkədən "qaçma" sürəti hər ay artır. Belə ki, avqust ayında 76.9 milyon, sentyabr ayında 94 milyon dollar sərməyə ölkədən çıxarılsa, oktyabr ayında bu rəqəm yuxarıda qeyd edildiyi kimi 115 milyon dollar olmalıdır. 2016-ci ilin oktyabr ayında isə 76 milyon dollar ölkədən "qaçmışdı." Bu mebləğin 43.6 milyon dolları Rusiyaya, 23 milyon dolları ABŞ-a, geri qalanı isə digər ölkələrə sərməyə qoyulub. [vi]

Ermənistan Prezidenti Serj Sərkisyan 12 dekabrda etdiyi çıxışında 2024-cü ilə qədər ölkədə adambaşına düşən ÜDM-in 10 min dollar olacağının qeyd etsə də, [vii] bir çox iqtisadçı bunun heç 2040-ci ilə qədər də fiziki olaraq mümkün olmayacağı bildirir. [viii]

2018-ci ilin sonlarına qədər Ermənistanın dövlət boscumun ÜDM-in 60 faizi olacağı təxmin edilir. Keçidiyimiz günlərdə Ermənistan parlamenti dövlət borcunun ÜDM-nin 60 faizindən yuxarı hədəde borc almasını hökumət qadağan edən qanun qəbul etdi. [ix] Parlamentin bu qərarı ÜDM ilə dövlətin xarici borcu arasında tərazlığı təmin etməyə çalışsa da, önmüzdəki illərdə bir çox böyük layihələrin həyata keçməsinə mane olacaqdır.

Ümumiyyətlə, Ermənistan iqtisadiyyatı 2009-cu ildə yaşanan dönya iqtisadi böhranının nəticələrini hələ də üzərində hiss edir. Iqtisadi göstəricilərinin bir çoxu hələ 2009-cu il göstəricilərinin altındadır. Ölkədə korrupsiyanın qarşısının almaq mümkün deyil, sərməyə yüksələn qrafik üzrə xaricə "qaçır." Hökumət bu problemlərin qarşısını almada acizdir və yəni problemlərlə qarşı-qarşıya qalma ehtimalı olduqca yüksəkdir.

**Hatem Cabbarlı,
siyasi elmlər doktoru
Newtimes.az**

Daşaltı əməliyyatından 26 il ötdü

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ərzində ən mühüm döyüş əməliyyatlarından hesab edilən, Daşaltı kəndinin erməni silahlı birləşmələrinin təmizlənməsi məqsədilə keçirilən əməliyyatdan 26 il ötdü. Şuşa yaxınlığında yerləşən, Əsgəran rayonunun Daşaltı kəndində 1992-ci il, yanvarın 25-də saat 20:00-da başlanılan əməliyyat yanvarın 26-da gecə uğursuzluqla başa çatıb. Daşaltı kəndinin erməni yaraqlarından azad edilməsi məqsədilə keçirilən əməliyyata sabiq müdafiə naziri, general-major Tacəddin Mehdiyev birbaşa rəhbərlik edib.

Əməliyyatda yeni yaranmış Azərbaycan Ordusunun könüllülərden ibaret 3 böülüyə və Şuşa şəhərinin müdafiə taborunun döyüşçüləri iştirak ediblər. Taktiki sehvələr, qruplar arasında rabitə əlaqəsinin olmaması, əməliyyat sirrinin yayılması və belədçilərin xəyanəti neticəsində, Nəbilər kəndi istiqamətindən Daşaltıya daxil olan Azə-

baycan əsgərləri düşmənin pusqu-suna düşərək, tamamilə məhv edilib.

Tacəddin Mehdiyev güclü dumanın çökəsindən istifadə edərək, Şuşaya doğru geri çekilmək əmri verib. 1992-ci il 26 yanvarda Milli Ordunun sağ qalmış döyüşçüləri Daşaltidan Şuşaya doğru geri çəkilə bilib. Rəsmi məlumatlara

göre, Daşaltı əməliyyatında Azərbaycan Ordusu 90 nəfərdən artıq itki verib, bundan başqa, onlarla əsger hələ də itkin düşmüş sayılır. Döyüşdə ermənilər bir neçə texnika və 80-ə yaxın canlı qüvvə itiriblər.

Qeyd edək ki, Daşaltı əməliyyatının gedisatında qələbə mühabibənin gedisatını dəyişdirə bilər. Amma əməliyyatın uğursuzluğundan sonra, Azərbaycan qoşunları uzun müddət, faktiki olaraq, hücum əməliyyatlarını həyata ke-

çirmədilər. Çünkü 1992-ci ildə Azərbaycanda birlik yox idi, iqtidara müxalifət arasında hakimiyət uğrunda ölüm-dırım mübarizəsi gedirdi. Düşmən bundan məhərətlə istifadə edərək, bir-birinin aradınca torpaqlarımızı işğal edir, rəyonlarımızı, kəndlərimizi, qəsəbələrimizi viranəye çevirir, dinc əhalini qırıb-çatır və öz doğma yurdlarından qovurdular. Məhz uğursuz keçən Daşaltı əməliyyatından sonra Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağda və ətraf rəyonlarda erməni quldurları tərəfindən azərbaycanlıların etnik təmizlənməsi prosesi daha da sürtəldi.

Daşaltıda məglubiyyət Azərbaycan qoşunlarının və əhalinin döyüş ruhuna ciddi təsir etməsinə baxmayaraq, bu döyüş hərbçilərimizin qəhrəmanlıq və cəsarət nümunəsi kimi də xatırlanır.

ZÜMRÜD

Vətəndaşlıq dedikdə, şəxsin dövlətə mənsubiyəti, şəxslə dövlət arasında onların qarşılıqlı hüquq və vəzifələrində ifadə olunan daimi siyasi-hüquqi əlaqə başa düşür.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 52-ci maddəsinde və "Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı haqqında" 1998-ci il 30 sentyabr Qanununun 1-ci maddəsində göstərilir: "Azərbaycan dövlətinə mənsub olan, onunla siyasi və hüquqi bağlılığı, habelə, qarşılıqlı hüquq və vəzifələri olan şəxs Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır". Qarşılıqlı hüquq və vəzifələri şəxs və dövlət arasındakı daimi siyasi və hüquqi əlaqədən irəli gelir. Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilmişdir. 2014-cü il 30 may tarixli qanunun tətbiqi haqqında Fermanı imzalayıb. Dəyişikliklərə əsasən, 5-ci maddəyə aşağıdakı məzmunda dördüncü hissə elava edilir: "Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyəti müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilir. Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığının mənsubiyətinin müəyyənləşdirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir". 10-cu maddə aşağıdakı redaksiyada verilir:

"Azərbaycan Respublikası vətəndaşının xarici dövlətin vətəndaşlığına mənsubiyətinin tanınmaması Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan şəxsin ikili vətəndaşlığı olduqda (Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığı ile yanaşı, digər dövlətin (dövlətlərin) vətəndaşı olduqda), həmin şəxsin xarici dövlətin vətəndaşlığına mənsubiyəti, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrində nəzərdə tutulmuş və ya Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndinə müvafiq surətdə, həll edilmiş hallar istisna olmaqla tanınır. Xarici dövlətin vətəndaşlığını qəbul etmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı bir ay müddətində bu barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına yazılı məlumat vermelidir. Bele məlumatı vermeyən şəxslər Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar". 12-ci madde aşağıdakı redaksiyada verilir:

"Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasının ərazisində doğulmuş uşaqlarının vətəndaşlığı Azərbaycan Respublikasının ərazisində doğulmuş və hər iki valideyni əcnəbi olan uşaq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı hesab edilmir. Azərbaycan Respublikasının ərazisində doğulmuş və valideynlərindən biri əcnəbi, digəri isə vətəndaşlığı olmayan şəxs olan uşaq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı olmayan şəxs olan uşaq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşdır".

18-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilir: "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığının itirilməsi "Vətəndaşsızlığın ixtisar edilməsi haqqında" 1961-ci il 30 avqust tarixli Konvensiyadan müddeələri nəzəre alınmaqla, aşağıdakılardan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığının

itirilməsi üçün əsas hesab edilir:

- 1) Azərbaycan Respublikası vətəndaşının digər dövlətin vətəndaşlığını könüllü əldə etməsi;
- 2) Azərbaycan Respublikası vətəndaşının xarici dövlətin dövlət və ya bələdiyyə organlarında, yaxud silahlı qüvvələrində və ya digər silahlı birləşmələrində könüllü xidmət etməsi;
- 3) Azərbaycan Respublikası vətəndaşının dövlətin təhlükəsizliyinə ciddi zərər vuran davranışını;
- 4) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığını əldə etmiş şəxsin vətəndaşlığı qəbul olunmaq üçün zəruri olan məlumatı qəsdən saxtalaşdırması və ya saxta sənəd təqdim etməsi.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığının itirilməsi məsəlesi bu Qanunun 17-ci maddəsinin ikinci və üçüncü hissələrində göstərilən mehdudiyyətlər nəzəre alınmaqla həll edilir.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığının prinsiplərinə aşağıdakılardan ibarətdir:

- I. Vətəndaşlığın müstəqil müəyyən olunması.
- "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığı haqqında qanun"un V maddəsinə görə aşağıdakı şəxslər Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarıdır:

1) qanunun qüvvəyə mindiyi vaxtadək Azərbaycan Respublikasının qeydiyyatında olan vətəndaşlar;

- 2) 1992-ci il yanvarın 1-dək vətəndaşlığı olmayan, lakin qeydiyyatda olan şəxslər.
- 3) 1988-ci ilədək Azərbaycan əraziində məskunlaşmış qaçqınlar;

- 4) Bu qanuna əsasən vətəndaşlıq əldə etmiş şəxslər;
- II. Vahid vətəndaşlıq prinsipi;
- III. Bərabər vətəndaşlıq prinsipi;

- IV. Vətəndaşlıqdan məhrumət menin yolverilməzliyi prinsipi. Vətəndaşlıqdan məhrumətmə, əslin-

zərdə tutulmuş hallar olduqda. Vətəndaşlığın əldə edilməsi yollarına aşağıdakılardan ibarətdir:

- 1) - qan hüququ;
- 2) - torpaq hüququ.

Vətəndaşlığın şəxsi vəsatətle əldə edilməsi. Bu bir qədər mürekkeb qaydadır. Burada müxtəlif şərtlər var ki, onlara əsasən, şəxs dövlətin vətəndaşlığını əldə edir. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığını əldə etmək üçün şəxs:

- en azı 5 il Azərbaycanda daimi yaşamalı;
- Azərbaycan dilini bilməsi haqqında sənəd təqdim etməli;
- Azərbaycan dövlətinin mənafefləyinə uyğun gəlməlidir.

- 3) yaranmış ikili vətəndaşlıqdan birinin seçilməsi.

4) eraziler dəyişərkən, yeni bir dövlətdən digərinə keçərkən, həmin ərazidə yaşayan əhalinin vətəndaşlığının müəyyən olunması.

Vətəndaşlığın bərpası - reinteqrasiya. Yeni şəxs müəyyən səbəbdən öz vətəndaşlığını itirib, sonra bərpa etmək istəyir, vətəndaşlıq bərpa olunur. Reinteqrasiya daha tez baş verir, şəxsin vəsatət qaldırılması əsas götürülür. Vətəndaşlıq aşağıdakı üsullarla xitmə oluna bilər:

- 1) vətəndaşlıqdan çıxmə;
- 2) vətəndaşlığı itirme və s.

Vətəndaşlıqdan çıxmaya denaturalizasiya da deyirlər. Bu zaman şəxs vətəndaşlıqdan çıxmək barədə vəsatət qaldırır və prezidentin Səroncamı ilə vətəndaşlıqdan çıxır. Bununla vətəndaşlıq xitmə olunur. Şəxs bu hərəketinin səbəblərini göstərməlidir. Əgər şəxsin dövlət və ya hərbi xidmətlə bağlı öhdəlikləri varsa, cinayət məsuliyyətinə cəlb olunaraq, məhkum olunubsa, mülki hüquqi şəxslər və dövlət qarşısında öhdəlikləri varsa, onun vəsatəti qəbul olunmur. Bütün bunlar

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq hüququ

də, insan və vətəndaş hüquqlarının məhdudlaşdırılması deməkdir.

V. Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikası ərazisindən qovulmasının və ya xarici dövləte verilməsinin yoxdur. Bu prinsip vətəndaşın dövlət hakimiyyətinin təzyiqindən qorunmasını ifadə edir. Heç kəs Azərbaycan Respublikası vətəndaşını dövlət ərazisindən qova bilmez.

VI. Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənarda yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına Azərbaycan Respublikasının himayəcilik prinsipi. Yalnız böyük dövlətlər bu imkana malikdirlər. Faktiki olaraq, xırda dövlətlər böyük dövlətlər ərazisində yaşayış vətəndaşlarına himayəcilik edə bilərlər.

VII. Vətəndaşlığın saxlanması.

"Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı haqqında qanun" a görə, Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığı aşağıdakı qaydalarla yaranır:

- doğulduqda;
- vətəndaşlığa qəbul edildikdə;
- beynəlxalq müqavilələrdə nə-

aradan qaldırılsa, şəxsin vəsatəti ne baxılır.

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərlə bağlı üç rejim mövcuddur:

- 1) milli rejim;
- 2) daha əlverişli rejim;
- 3) xüsusi rejim.

Hazırda əcnəbi hər hansı bir dövlətin vətəndaşı olub, başqa dövlətin ərazisində yaşayan şəxslərə deyilir. Vətəndaşlığı olmayan şəxs isə vətəndaşlığını təsdiq edən sənədi olmayanlardır. Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayanların hüquqi statusu təqribən üst-üstə düşür. Yalnız bir fərqli var: əcnəbini yaranıa bilek mühəbisədə himayə edəcək dövlət var və vətəndaşlığı olmayan şəxsi isə yoxdur.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Migrasiya Xidməti Azərbaycan ərazisində 10 gündən çox müvəqət qalmaq istəyən əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün qeydiyyat prosesini sadələşdirib. Xidmətin təqdim etdiyi olduğu yer üzrə qeydiyyata alınması üçün müraciətin və sənədin qəbulu adlı xidmət elektron hökumət portalına interqrasiya edilib. Xidmət qeydiyyat-

sızdır, yəni xidmətdən istifadə etmek üçün portaldan qeydiyyatdan keçmək tələb olunmur. Sadəcə, e.gov. az elektron ünvanına daxil olub, elektron xidmətlər içərisində Dövlət Migrasiya Xidmətinin təqdim etdiyi elektron xidmətləri siyahısından olduğu yer üzrə qeydiyyata alınması üçün müraciətin və sənədin qəbulu xidmətini seçmək lazımdır. Xatırladaq ki, xidmət Azərbaycan, ingilis və rus dilində təqdim edilir. Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin olduğu yer üzrə hüquqi şəxslər tərəfindən qeydiyyati ise fiziki şəxslərin həyata keçiridəy qaydada aparılır.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetin 18 mart 2015-ci il tarixli 84 sayılı qərarı ilə "Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyətinin müəyyənləşdirilmesi Qaydası"nın təsdiq edilmişdir. Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyətinin müəyyənləşdirilmesi Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığında olmasına əsaslıdır. Şəxs həmin tarixdə Azərbaycanda qeydiyyatda olmasına səbüt edən sənədi "ASAN Xidmət"ə və ya polis organlarına təqdim etmək, şəxsiyyət vəsiqəsi ilə təmin olunmalıdır. Bu cür şəxslərən qanunda nəzərdə tutulmayıa sənədin, yəni Migrasiya Xidmətdən arayışın tələb olunması yoxdur.

Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyətinin müəyyənləşdirilmesi ilə əlaqədar icrat onun Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığını təsdiq edən sənədlər malik olmağında və ya belə sənədləri qanunsuz əldə etmələrinə əsaslı şübhələr olduğu təqdirdə aparılır.

Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyətinin müəyyənləşdirilmesi üçün əsaslar aşağıdakılardır:

- "Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə mindiyi günədək (1998-ci il oktyabrın 7-dək) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığında olmasına əsaslıdır. Şəxs həmin tarixdə Azərbaycanda qeydiyyatda olmasına səbüt edən sənədi "ASAN Xidmət"ə və ya polis organlarına təqdim etmək, şəxsiyyət vəsiqəsi ilə təmin olunmalıdır. Bu cür şəxslərən qanunda nəzərdə tutulmayıa sənədin, yəni Migrasiya Xidmətdən arayışın tələb olunması yoxdur.

**Vahid ÖMƏROV,
falsəfa üzrə falsəfa doktoru**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında

Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına

Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

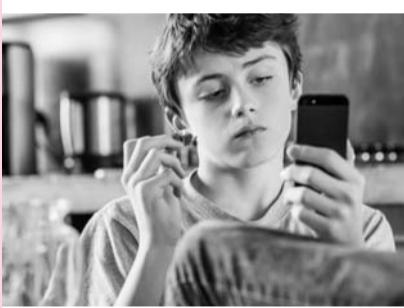
Xərçəngin dərmanı - qara şokolad və qırmızı çaxır!

Amerikalı alimlərin apardığı araşdırma-lar neticəsində insanların xərçəng xəstəliyinə qarşı dayanmaq gücünün artırılmasına yardım edən daha bir vasite aşkarlanıb. Belə ki, qara şokolad və qırmızı çaxır xərçəng xəstəliyi ilə mübarizə aparmaga yardım edən qida-ların siyahısına daxil edilib. Qeyd edək ki, əvvəller bu si-yahida yaşıl çay və soya var idi. Həkimlər bildirirlər ki, bu qidalarda xəstəliyin en ağır mərhələsində onun aradan qaldırılmasında preparatları əvəz edə bilməsələr də, ilkin mərhə-le üçün çox faydalıdırular. Qara şokolad və qırmızı çaxır qanın xərçəng hüceyrələrinə daxil olmasının qarşısını alır. Bu-nun neticəsində isə həmin hüceyrələr ölürlər.

Smartfonlar yeniyetmələri “xoşbəxt” edir

San-Diego və Corciya Universitetlərinin alimləri yaşlı 13-18 arası təxminən milyona yaxın məktəblinin iştirak etdiyi tədqiqatın nəticələrini araşdırıb- lar. Tədqiqatçıların fik-rincə telefon və kompü-teer oyunlarına çox zaman ayıran yeniyetmələr digərlərinə nisbətən özlərini daha az xoşbəxt hiss edirlər. AZERTAC MedDaily saytına istinadla xəbər verir ki, araşdırmaların neticəsində iştirakçılar arasında en xoşbəxt yeniyetmələrin gün ərzində smartfonlara bir saatdan daha az zaman ayıranların olduğu aşkarlanıb. Tədqiqatlar onu da göstərib ki, bu növ elektron cihazlardan en çox istifadə edənlər ABŞ yeniyetmələridir. Araşdırmalarda iştirak edən, 2000-ci ildən sonra doğulanların uşaqlığı 1990-ci illərə təsadüf edənlərə nisbətən həyatdan daha az həzz aldıqları məlum olub.

Alimlər onu da bildiriblər ki, bu hal 2012-ci ildən sonra dünyaya gələnlər arasında da çox yayındır. Alimlərin fik-rincə yeniyetmələrin ekran qarşısında iki saatdan daha az zaman keçirmələri onlarda xoşbəxtlik hissinin artaraq nor-mallaşmasına kömək ola bilər.

Dubayda dünyada ən böyük fincan təqdim edilib

Dubayda yeni dün-ya rekord-du müəyyən olunub. Yerli KIV-lərin yay-dığı məlumat görə, bu rekord içərisində 5 min litr həcmində isti “Karak” çayı olan en böyük fin-can şəklində “Gin-nesin Rekordlar Kitabı”na daxil olacaq. AZERTAC xəbər verir ki, fincanın hündürlüyü 3,66 metr, daxili diametri 1,42 metrdir. Bu qədər çay 55 min standart fincanı doldurmaq üçün kifayətdir. Rekord “GlobalVillage” yarmarkasında mü-əyyən olunub. Dünyada en böyük fincan yarmarkada fevralın 1-dək nümayiş etdiriləcək və yarmarkaya gələnlərin ha-mısı onun fonunda şəkil çəkdire biləcəklər. Bildirilir ki, çayı bir neçə saat ərzində 120 aşpaz dəmləyib. Onu hazırlamaq üçün su ile yanaşı, 155 kilogram çay pudrası, 270 kilogram quru süd, 360 kilogram şəkər, 135 kilogram zəncəfil, 4,5 ki-loqram mixek, 27 kilogram darçın və 27 kilogram hil lazımlıq gəlib.

Ses

Son səhifə

27 yanvar

DC-2018 üçün artıq 4 milyondan çox bilet sıfariş olunub

Azərkəşlər 2018-ci ildə keçiriləcək futbol üzrə dünya çempionatının oyunlarına bilet almaq üçün satışların ikinci mərhələsinin gedisində 4 milyondan çox sıfariş veriblər. Bu barədə Beynəlxalq Futbol Federasiyasının (FIFA) mətbuat xidməti məlumat yayıb. SIA TASS informasiya agentliyi-ne istinadla xəbər verir ki, yanvarın 26-dək sıfariş edilən biletlərin sayı 4 milyon 21 min 211 ədəd olub. Sıfarişlərin əksəriyyəti Rusiya azarkeşləri tərəfindən edilib. Müraciətlərin sayına görə növbəti yerlərdə Almaniya, Argentina və Meksika qərarlaşır. Hazırkı mərhələdə dünya çempionatının oyunlarını stadiionlarda izləmək istəyən xarici ölkə vətəndaşlarının payı 45 faizdir. Bilet satışlarının ikinci mərhələsi dekabrın 5-də start götürüb və aprelin 3-nə qədər davam edəcək. Əgər sıfarişlərin miqdarı stadiionlarda ayrılan yerlərdən çox olarsa, biletlər püşkatma yolu ilə satılacaq. Bu mərhələdə çempionatın açılış və final oyunları istisna olmaqla, bütün oyunlara bilet sıfariş etmək mümkündür. Bundan sonra aprelin 18-dən başlayaraq biletlərin canlı növbə ilə satılacağı “son an” mərhələsi iyulun 15-də - dünya çempionatının final oyunu günündə başa çatacaq.

“Neftçi”nin 6 futbolcusu millidə

“Neftçi” PFK-nin 6 futbolcusu Azərbaycan milli komandasına davət olunub. SIA-nın məlumatına görə, Ruslan Abışov, Rəhman Hacıyev, Emin Mahmudov, Rəşad Əzizli, Məhəmməd Mirzəbəyov və Anton Krivotsuk yanvarın 30-da Moldova yığması ile Türkiyənin Antalya şəhərində keçiriləcək yoldaşlıq oyununa çağırılırlar. Xatırladaq ki, “Neftçi”nin daha 4 üzvü - El-nur Cəfərov, Ömer Buludov, Elvin Sərkərov və Kamran İbrahimov U-21 milli komandasının düşərgəsindədir.

Mourinyo “Mançester Yunayted”lə yeni müqavilə imzalayıb!

İngiltərənin “Mançester Yunayted” futbol klubu, baş məşqçi Jozé Mourinho ilə müqavilə müddətini 2020-ci ilədək uzadıb. Bu barədə “qırmızı şeytanlar”ın rəsmi saytı məlumat yayıb. İmzalama mərasimində danışan portuqaliyalı mütəxəssis, “Mançester Yunayted”in sükanı arxasında olmaqdan şəref duyduğunu deyərək, ona güvəndikləri üçün klub rəhbərliyinə minnətdarlıq edib. O bildirib ki, yeni ildə komandası ilə yeni uğurlara imza atacağına inanır.

Koutinyo “Barselona”da debüt edib

Barselona”nın yeni transferi Philippe Koutinyo Kataloniya klubunda debüt edib. SIA-nın məlumatına görə, braziliyalı yarımmüdafieçi İspaniya kubokunun 1/4 finalının “Espanyol”la cavab matçında meyda çıxıb. O, görüşün 68-ci dəqiqəsində Andres İnyestanı əvəzləyib. Qeyd edək ki, “Liverpul”dan transfer olunan Koutinyo bud nahiyyəsindəki zəde səbəbindən 2 həftə yaşlı meydənlərdən kənarda qalmışdı.

“Beşiktaş” Vaqner Lavi transfer edib

“Beşiktaş” “Alanyaspor”un formasını geyinən Vaqner Lavi transfer edib. SIA-nın məlumatına görə, bu barədə Türkiye mediası məlumat yayıb. Bildirilir ki, İstanbul təmsilçisi 34 yaşı forward üçün əvvəlki klubuna 3,2 milyon avro ödəyecək. Braziliyalı hückümət ilə 1,5 + 1 illik müqavilə bağlanılacaq. Onun illik maaşı isə 1 milyon 850 min avro təşkil edəcək. Qeyd edək ki, “Beşiktaş” əsas hückümət Cenk Tosunu İngiltərənin “Everton” klubuna satdığı üçün Vaqner Lavi transfer edib. Braziliyalı hückümət ötən mövsüm vurdugu 23 qolla Türkiye Super Liqasının bombardırı olub. Cari çempionatda 10 dəfə fərqlənən forward karyerası ərzində Braziliyanın “Palmeiras”, “Flamenqo”, “Ko-rintians”, Rusyanın MOİK, Fransanın “Monako” və Çinin “Şandun Lunen” klublarında çıxış edib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Ses”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500